

Na Vaša po politiki:
 za celo leto naprej... K 20—
 za en mesec... K 2—20
 za šest mesecev... K 20—
 za ostale inosematve... K 20—
V Ljubljani na doma:
 za celo leto naprej... K 24—
 za en mesec... K 2—
 V sproti prejemni meseci... 1—00
Sobotna izdaja:
 za celo leto... K 7—
 za šest mesecev... K 8—
 za ostale inosematve... K 12—

SLOVENEČ

Inserati:
 Enostolpna petstvarica (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat... po 30 v
 za dva- in večkrat... 25
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
 Enostolpna petstvarica po 60 v
 Izbija vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vzni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511, boan.-hero. št. 7583. — Upraviškega telefona št. 188.

Konferenca v Stockholmu.

Beseda mir je bila dolgo časa odstavljena z dnevnega reda in na njeno mesto je stopila vojska, bojevitost in želja po slavni zmagi. Vojska je prevzela vse čustvovanje narodov za dolge mesece in upanje po zmagovitem diktatu je polnilo srca. Toda diktat ni hotel priti in vojska je trajala naprej. Počasi so se začele pojavljati posledice: ogromne človeške žrtve, neznosna dražinja, nevarnost za narodni naraščaj vsled bolezní in kar je sličnih pojavov, katere občuti cela Evropa dan za dnem hujše, najsi bo že zapletena v vojsko ali pa živi nemirno življenje nevtralecev.

Iz tega duševnega razpoloženja se je rodila želja po miru. Odkar je vidni poglavar največje mednarodne organizacije, rimski papež, izgovoril rešilno besedo, ni utihnila več, ampak njen odmev je segal globoko v srca. Želja po miru je prevzela polagoma celo Evropo in vodilni državniki in diplomati so morali pokazati barvo.

Iz njihovih govorov je postalo razvidno, da so cilji vojskujočih se držav še tako oddaljeni drug od drugega, da na mir ni bilo lahko misliti. To je bilo naravno. Može, ki so zanimali evropski in svetovni ogenj, niso mogli zlahka nazaj, ker bi bil obračun prehud. Na diplomate se torej svet ni mogel preveč zanesti.

V tem štadiju je stopila na dan socialna demokracija, da izkoristi mirovno razpoloženje na eni in nemoč ali nezmožnost na drugi strani.

Socialno demokracijo je bil izbruh vojne razcepil. Kakor hitro so bile razglašene vojne napovedi, so stopili socialisti po vseh deželah na stran vojnih strank; izjeme so bile prav redke. Mednarodna solidarnost se je umaknila nacionalističnemu principu in francoski socialistični ministri n. pr. so stali med vojnimi hujšakci v prvih vrstah. Tudi po drugih deželah ni bilo dosti boljše in stališče nemške in avstrijsko-nemške socialne demokracije nam je še živo v spominu; ljudi, ki bi bili ostali zvesti svojemu nekdanjemu principielnemu stališču, ni bilo veliko med njimi (separatisti).

Ce je torej hotela socialna demokracija prevzeti delo za mir in je organizirati, je morala postati njena prva zadača ta, da obnovi svoje mednarodne stike. To si je morala prizadevati že zato, ker socialistična stranka ni samo politična stranka, ampak ona zastopa v še večji meri gospodarske težnje delavstva

(ali vsaj domneva si, da jih edino ona zastopa), ki so že po svoji naravi mednarodnega značaja. Poskus, pridobiti vse socialistične frakcije v nevtralnih in v vojskujočih se deželah za skupne dogovore, se pa ni popolnoma obnesel, ampak le deloma, in sicer deloma vsled odpora prizadetih vlad, deloma pa vsled odpora iz vrst socialistov samih.

Odgovorne vlade so se postavile napram socialističnim prizadevanjem na različna stališča. Vlade centralnih sil so bile takoj od kraja pripravljene dovoliti socialistom poset skupne konference, odklonile so pa z vso odločnostjo domnevo, kakor da tiče za neodgovornimi posetniki konference one same. Toda to zatiranje ni mnogo pomagalo; državniki ententnih dežel so videli ravno v veliki naklonjenosti — če smemo rabiti ta izraz — napram socialistom čisto navaden »trik«, češ, da imajo nemški in avstro-ogrski socialisti v resnici le nalogo zasejati med socialisti entente neslogo in razdor. Na drugi strani so se pa oglašili vplivni socialisti sami proti konferenci, n. pr. Vandervelde, in zatrjevali že spočetka, da so vsaki dogovori na podlagi zahtev nemške socialne demokracije nemogoči in v tem zmislu so tudi delali doma proti konferenci.

Iz nameravane svetovne konference se je razvila torej le delna. A tudi ta ni prišla do nikakega skupnega dela. Z vodstvom konference so pač prišli v stik socialisti centralnih držav in predložili temu svoje znane mirovne pogoje. Sreče pa niso imeli posebne, ne pri socialistih in ne pri vladah. Ogrska vlada se je takoj po razglasu mirovnega programa ogrske socialne demokracije ogorčeno obrnila proti narodnostnim zahtevam svojih demokratov, za program avstrijskih socialistov se menda ni nihče drugi mnogo menil, kakor uredništva naših delavskih listov, če nočemo videti v izjavi, priobčeni v malem poljskem listu »Gazeta Wicczorna«, direktnega zanjakačnega odgovora avstrijske vlade na socialističen program. Nič boljše usode ni doživel nemški Scheidemannov predlog, katerega zavračata itak obe stranki, nemški aneksionisti doma in socialisti na tujem. Do kakih razprav o teh programih sploh ni prišlo, še manj pa moremo govoriti o kakem soglasju nad enim ali drugim programom med socialisti. Zato že danes lahko rečemo, da je postala konferenca v Stockholmu za mirovni problem popolnoma brezpomembna; če bo pa mogla poživiti internacionalo ali ne, to je

pa stvar socialistov samih in za svet precej brez pomena.

Zato se danes obračajo tudi oči nekdanjih optimistov precej skeptično v švedsko prestolico. Kakšno mnenje so izrazile vlade in časopisje v ententnih državah o konferenci, še predno se je sesla, smo omenili že zgoraj — kaj čuda, da povračujejo tudi mnoga glasila javnosti v centralnih državah milo za drago in dolže gospode sklicatelje konference naravnost vohunstva na škodo centralnih držav? To so pojavi skrajnega medsebojnega nezaupanja, ki ne morejo dovesti do sporazuma, še manj pa do kakega vpliva na sklepanje splošnega miru.

Do istega rezultata dojdemo lahko tudi po drugi poti. Zapadnoevropske države, ki so za sklep miru tudi še nekaj merodajne, so demokracije države. Njihovi zastopi so ljudski zastopi; ne bomo sicer trdili, da zastopajo le interese širokih delavskih mas, ampak ljudski zastopi so vendar, ker moramo tudi meščanstvo prištevati k skupnosti ljudstva. V teh zastopih socialisti nimajo nikjer večine, ampak so v znatnih manjšinah, torej nimajo potrebne moči, da bi mogli prisiliti svoje vlade, da se udajo njihovim nazorom in načelom. Ono malce udeležencev iz zapadne Evrope na konferenci dalje tudi nima nobenega mandata, da tja, da smejo govoriti v imenu vsega ljudstva; to delajo tam že vlade same. Kdor pa nima za hrbtom niti moralne pomoči, katero daje ljudski mandat, niti materialne sile in moči, da svoje zahteve uresniči, ta je vedno v nevarnosti, da se razvije počasi v brezplačnega rabulista, ki ne more nikjer ničesar doseči. Ustvarja pač lahko sanjave teorije, a briga se za iste nihče. In to je žalostna usoda stockholmske konference, mimo katere pojde vojska mirno dalje svojo dolgo pot, dokler je ne končajo močnejši in realnejši faktorji.

Iz Wagne pri Lipici.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Že dalj časa ni »Slovenec« nič poročal o naših beguncih, kako se jim kaj godi. No, kaj posebno novega ni. Kakor je bilo prvi dan, tako je še vedno. Dan je podoben dnevu, dolgočasno, ker ni primernege dela. Tudi glede živeža se čuti vojska, kakor povsod po svetu. Mnogo ljudi je zapustilo taborišče in šli so iskat dela in jela na kmete, najbolj v Slovenske gorice in v mariborsko okolico. Ostali so še starčki in žene, ki zavoljo svojih otrok ali zaradi bo-

lehnosti in slabosti niso mogli zapustiti baraka. Od 3000 Slovencev, ki so bili pozimi v taborišču, jih je ostalo samo kakih 900, ki pa vedno težko čakajo dneva svoje vrnitve v domače kraje. Čeprav pa je le malo slovenskih beguncev, je vseeno zanje ravno tako preskrbljeno, kakor za Lahe, katerih je tukaj okrog 15.000. Poleg ljudske šole z 200 učenci sta posebno dva zavoda velike važnosti. Oba sta bila odprta 25. januarja t. l. O tej otvoritvi se je tudi poročalo v »Slovenec«.

Prvi zavod je otroški vrtec, ki prav dobro uspeva. Obiskuje ga približno 100 otrok, ki napravijo na vsakega obiskovalca prijeten vtis. Predvsem so vsi lepo snažno in enakomerno oblečeni in čisto umiti. Vsi izgledajo dobro. Precej se razločujejo od onih otrok po barakah, pri katerih bi gledale snage bilo marsikaj želeli. V petih mesecih so se že marsikaj naučili. Lepo molijo, veselo popevajo, nekateri znajo tudi deklamovati. Zaporedoma se vsrjijo različne igre, tako da jim ni dolgčas. Tudi za želodčke je preskrbljeno z dvakratno južino. Lahko rečem, da ti malčki prav nič ne čutijo, da so kot begunci daleč od rodne vasi, da, trditi bi si upal, da marsikateri doma ne bi imel teh ugodnosti, kakor jih uživa v taborišču. Da je otroški vrtec v kratkem tako vilo napredoval, gre zasluga požrtvovalnim vrtnaricam, voditeljici gđni Tratnik in gđcema Z. Maraž ter V. Cicero.

Drugi zavod, ki zasluži vse zanimanje, je slovensko sirotišče, ki je bilo ustanovljeno isti dan, kakor otroški vrtec. V začetku je bilo sprejetih 25 sirot. Začetek je bil precej težaven in voditeljica sirotišča, častita s. Aleksija, je imela mnogo trudopolnega dela. Število gojencev je naglo naraščalo. S Kranjskega, Spod. Štajerja in od drugod so prihajali osiroteli otroci, katerih mati je umrla in je oče pri vojakih. Kmalu je bila prvotna baraka 116 premajhna. Ravnatelj taborišča, okrajni komisar dr. Wolte, je dal izprazniti še dve drugi večji baraki, ki so se uredile popolnoma po vzorcu italijanskega sirotišča. Dne 18. majnika se je zavod preselil v svoje novo bivališče, v barako 66. V tej baraki je prostora za 100 gojencev. Zraven te barake je druga, v kateri so otroci pod štirimi leti in čez katere ima nadzorstvo č. s. Kolumba. Slovensko sirotišče ima zdaj 70 gojencev. Nekaj jih hodi v otroški vrtec, nekaj v šolo, nekaj je pa takih, ki so že dopolnili svojo šolsko dolžnost in opravljajo v zavodu domača dela.

Gojenci niso same sirote, ampak so tudi takii otroci, katerih očetje so vojaki, matere pa so šle delat na kmete. Tako je

LISTEK.

»Čas«.

Uredil dr. A. Ušeničnik.

(1897 — 1907 — 1917.)

»Čas« je ob koncu lanskega leta slavil svojo desetletnico. Gotovo spomina vredna desetletnica, če pomislimo, da naše razmere za resno znanstveno revijo niso ugodne. Zadnje dve leti »Čas« kljub izredno težavnim razmeram ni nazadoval, marveč še napredoval ter obnovil stik s kulturo slovanskih narodov.

V letošnjem (11.) letniku so se mu pridružili trije novi sodniki. Dr. J. Srebrnič je s svojo »Legendo o svobodi« dobro pogodil najaktualnejšo struno v srcih kulturnih narodov. Še zanimivejša je njegova obširna razprava »Respublica christiana« v najnovejši dvojni številki »Časa«. Z dolgo vrsto zgodovinskih dejstev prav živo dokazuje, da je samo Cerkev zmožna varovati mednarodno pravičnost in pravo svobodo. Ta članek je tako važen, da naj bi ga g. pisatelj še nekoliko izpopolnil ter čim prej izdal v posebni knjigi. Dr. H. Bren je podal dva zanimiva zgodovinska prispevka k življenjepisu Valentina Vodnika. Andrej Kopitar obeta, da bo s svojim spretnim ostrim peresom pomagal razširjati naše obzorje.

Najzvestejši in najboljši sodnik »Časa« pa je njegov urednik dr. A. Ušenič-

nik, ki ob desetletnici »Časa« slavi dvajsetletnico svojega uredniškega delovanja. Deset let je urejeval »Katoliški Obzornik« in sedaj že enajsto leto ureja »Čas«. Leta 1901. je kot urednik »Katoliškega Obzornika« podpisal dr. J. Krek, ki je že takrat visoko cenil dr. A. Ušeničnika. A tudi takrat, ko je vsled svoje bolehnosti pri urejanju potreboval pomoči dr. J. Kreka, je A. Ušeničnik vendar še ostal glavni sodnik in urednik »Katoliškega Obzornika«. Tisto leto je spisal svoje prekrasne članke o zmislu življenja, ki jih je lansko leto izpopolnjene izdal v »Knjigi življenja«. Krasni članki in krasna aktualna knjiga, na katero bi bili večji kulturni narodi ponosni, če bi jo imeli.

Kdor dr. A. Ušeničnika bliže pozna, ta mora občudovati njegovo izredno deložmožnost. Vedno je bil ne samo vester urednik, ampak tudi glavni sodnik. V »Katoliškem Obzorniku« in »Času« je spisal celo knjižnico dragocenih apologetičnih in modroslovnih člankov, na katere smemo biti Slovenci ponosni. In vendar je bil vedno slabotnega zdravja. Odkod torej tolika duševna energija? Tako nenavadna energija ima svojo podlago v izredni bistrosti in globokosti njegovega duha ter nesebični, požrtvovalni ljubezni do resnice. Malo je mož, katerih delo bi nosilo tako sijajen pečat požrtvovalne ljubezni do resnice, malo je mož, ki bi jim bilo dano s tako bistrim pogledom gledati v brezdanje globine resnice.

Resnica pa ni vselej prijetna. Zato je moral dr. A. Ušeničnik uretati mnogo hu-

dih napadov in ostrih polemik. V takih bojih se je še očitneje pokazalo, da ne išče sebe, ampak samo resnice in da je pripravljen za resnico vse žrtvovati. Njegova polemika ni bila nikoli osebna ali žaljiva, ampak vedno stvarna in dostojna. To se je pokazalo tudi v njegovi najnovejši polemiki, ki mu je bila tako neosnovano vsiljena. Nikomur ni prišlo na misel, da bi obnavljal kake zastarele estetične teorije, ko nam je visoko razvita krščanska filozofija dala tako dobro podlago za umevanje estetičnih vprašanj. Vemo pa, da estetika ni dogmatika ali matematika, in da je v estetiki vse polno vprašanj, ki se ne dajo rešiti z absolutno gotovostjo. Estetiki je le v korist, če sme tudi filozof svobodno povedati svoje mnenje, zlasti še v vprašanjih, ki posegajo v filozofijo in teologijo. Dr. A. Ušeničnik je vrhu tega dokazal veliko estetično izobrazbo in zmisel za umetnost. Zato se od njega ni bati »negacije umetnosti«. Posebno čudno je podkiranje, da dr. Ušeničnik obnavlja Jeranove literarne nazore. Vsaj dobrih trideset let so pri nas Jeranovo dobrodelnost in pobožnost dobro ločili od njegovih literarnih nazorov, ki spadajo v dobo, ko ni bilo še zadosti filozofične in estetične izobrazbe. Jeran nam nikoli ni bil problem, pač pa nam je nerazumljivo, kako je mogel ta problem nastati. Prof. Grafenauer pretirava Jeranovo nepopolno umevanje slovstva; brez razloga mu očita janzenizem. Tukaj je zašel na polje, na katerem ni strokovnjak. Sploh pa njegova polemika sloni na napačni podlagi. Ušeničnikovim besedam »Več Jeran« je dal ra-

vno nasprotni zmisel kakor ga v resnici imajo, ter je celo skazil besedilo in izraz »epiteti« zamenil z »nazori«. Ušeničnik je v polemiki postopal tako obzirno in milo, da je treba dobro primerjati vse dotične članke, ako hočemo dobiti pravo sliko o celem vprašanju.

Z bistroumnostjo in z ljubeznijo do resnice združuje dr. Ušeničnik veliko jezikovno in estetično izobrazbo. Zato je njegov slog ne samo jezikovno pravilen in bogat, ampak tudi klasično izklesan in estetično dovršen. V tem slogu se razodeva velika individualnost. Dr. A. Ušeničnik je naš znanstveni jezik obogatil s krepkimi domačimi izrazi ter svoj znanstveni slog povzdignil na tako višino, da se more težko kdo meriti z njim. Naš bistroumni filozof in teolog je znatno pripomogel k napredku našega jezika in slovstva. Zato mu bo objektivni slovstveni zgodovinar odločil častno mesto v zgodovini našega slovstva.

Katoliška cerkev in posebe še cerkevna avtoriteta je vedno visoko cenila modroslovno in bogoslovno znanost. Celotna najvišja cerkevna avtoriteta se pred vsako važnejšo odločbo posvetuje z učenimi bogoznanci. Zato vemo, da je dr. A. Ušeničnik kot eden najučenejših modroslovcev in bogoslovcev ne sicer nezmožljiv, pač pa poklican sodnik v verskih in moralnih vprašanjih. Bog ga ohrani še mnogo let v napredek našemu slovstvu in resnici, kateri je vedno nesebično služil.

Dr. F. Grivec.

pomagano na dve strani. Matere so rešene barak in si lahko nekaj zaslužijo, otroci pa so dobro preskrbljeni z vsem potrebnim ter lahko nadaljujejo svojo šolsko izobrazbo. Dnevni red je tako urejen, da se učenje menjava z delom in igranjem. Duhovno vodstvo ima p. Joahim, za vse drugo pa skrbita o. sestra Aleksija in Agata iz kongregacije najsv. Src. Dal Bog, da bi ta zavod tudi v bodoče lepo uspeval in vzgajal mladino za Boga in domovino.

Na praznik presv. Srca Jezusovega se je vršila lepa slovesnost prvega sv. obhajila. 85 otrok je pristopilo prvič v svojem življenju k Gospodovi mizi. Ob 7. uri se je pričela sveta maša, katero je daroval pred. o. Mavricij, ki je imel med sv. mašo slovesnost primeren nagovor. Ganljivo je bilo slišati, kako so otroci glasno ponovili svojo kresno obljubo. Med sveto mašo so šolski otroci peli slovenske pesmi. Popoldne so bile pete litanije presv. Srca Jezusovega z blagoslovom. Po blagoslovu so bili prvoobhajanci slikani in nato so se podali v slovensko sirotišče, kjer je vsak dobil škodolico čokolado, kca kruha in pokalico. Bila je nekaka majhna veselica za slovenske otroke. Ne le, da je sestra Aleksija praznično opremila notranje prostore teborišča, tudi ravnatelj dr. Wolte in njegov namestnik dr. Ipavec s slovenskim učiteljstvom so počastili ljubko slavnost. Med prepevanjem narodnih pesmi so otroci pozabili na svojo begunsko usodo. Bili so velj prav srečni in zadovoljni, kar se jim je bralo že iz obrazov. Gotovo ne bodo nikdar pozabili tega dneva.

Da je slovesnost tako lepo uspela, se je predvsem zahvaliti g. okrajnemu komisarju dr. Wolteju, ki je vse storil za prvoobhajance, kolikor je mogel. Na novo jih je oblekel od pete do glave. Marsikateri otrok bi v svoji domačiji ne bil tako lepo oblečen, kakor je bil tukaj. G. katehet je zato otroke pri popoldanski slovesnosti opozoril, da morajo biti posebno hvaležni g. dr. Wolteju, ki ob vsaki priliki dejansko pokaže svojo naklonjenost slovenskim beguncom.

Vojaški domovi.

Kakor smo že poročali, je ustanovila dežela Kranjska štiri vojaške domove za naše domače vojake, med temi enega za naše fante pri 7. lovskem bataljonu. C. in kr. 3. korno poveljstvo je poslalo sledečo zahvalo: »Sprejmite najtoplejše zahvalo za velikodušen dar, 1000 K za vojaški dom 7. lovskega bataljona. Ta dom bo v razvedrilo hrambrim sinovom Vaše dežele, katere prštevam najboljim izmed mojih izbranih čet. Obenem si dovoljujem priložiti 6 slik tega vojaškega doma. Spominska plošča v domu kaže vsakemu gostu, kako lepo skrbi ožja domovina za svoje pridne sinove.« Sliko vojaškega doma za 7. lovski bataljon prinese »Ilustrovani Glasnik«.

Za vojaške domove so darovali:

Kino Central v Ljubljani 3441 K 92 v.; Ivan Soklič, Ljubljana, 4 K; županstvo Trnovo na Notranjskem 20 K; Peter Šterk, trgovec, Ljubljana, 10 K; Franjo Žagar, Makovec, 50 K; hranilnica in posojilnica v Planini pri Rakeku 20 K; županstvo št. Vid nad Ljubljano 50 K; hranilnica in posojilnica v Tomišlju 20 K; Karel Počivalnik v Ljubljani 10 K; županstvo Sv. Katarina pri Trzihu 10 K; Anton Klinc, župan, Gorenje Polje, 20 K; županstvo Ihan 10 K; hranilnica in posojilnica v Žireh 30 K; župni urad v Javorjah 40 K; Aleksander Hudovernik, c. kr. notar, Ljubljana, 5 K; županstvo Prečna 10 K; posojilnica v Črnomlju 25 K; Franc Košak, Grosuplje, 10 K; R. Miklavc, Ljubljana, 100 K; Marijina družba v Bevkah 15 K; posojilnica za Ilirsko-bistriški okraj v Trnovem na Notranjskem 100 K; župni urad Sv. Jurij pri Kranju 60 K; hranilnica v Višnji gori 10 K; hranilnica in posojilnica pri Dev. M. v Polju 10 K; dr. Julij Dereani v Kamniku 10 K; županstvo Ježica 10 K; splošno kreditno društvo v Ljubljani 10 K; Ljudska posojilnica v Ljubljani 200 K; posojilnica v Ribnici 50 K; županstvo Zagorje ob Savi 50 K; županstvo Vrhnika 50 K; čast. gosp. Luka Smolnikar, kurat v št. Petru na Krasu (prispevek apr. odbora), 500 K; Franc Pavlin, orož. stražmojster v Trstu, 2 K; Ljudska hranilnica in posojilnica v Zagorju ob Savi 10 K; Hranilnica in posojilnica št. Jošt nad Vrhniko 10 K; župni urad Vel. Poljane pri Ortenku 52 K; županstvo Vič 30 K; županstvo Brusnice 25 K; Tomaž Bizilj, gostilničar v Ljubljani, 10 K; Anton Tonejc, kavarnar v Ljubljani, 20 K; župni urad Vič pri Ljubljani 35 K; županstvo Lož 20 K; hranilnica in posojilnica v Horjulu 10 K; okrajna posojilnica v Radečah 50 K; Kranjska deželna banka 100 K; Sever & Urbančič v Ljubljani 50 K; Peter Bohinjec, župnik v Dupleh, 24 K; županstvo občine Sodražica 50 K; županstvo Mošnje pri Radovljici 14 K. — Vsem blagim darovalcem se »Slovenski odbor« najtopleje zahvaljuje ter prosi še nadaljnjih darov, da bo mogoče vsem našim fantom na fronti in v zaledju postreči s primernimi knjigami. Dosedaj je poslal odbor že okrog 7000 knjig za naše vojake. Darove spreje-

ma »Slovenski odbor za vojaške domove«, deželni dvorec, Ljubljana.

Stroga zaupnost.

V proračunskem odseku je rekel finančni minister med drugim, »da namerava ne glede na splošen političen položaj predložiti proračunskemu odseku celo vrsto izkazov, ki naj omogočijo članom odseka vpogled v stanje naših državnih financ, kolikor je to med vojsko sploh izvedljivo; prosi pa, da blagovoljno gospodje smatrati te izkaze kot zaupne, s čimur pa še ni rečeno, da naj ostanejo izkazi zaupni za vedno, ampak odsek naj odloča, koliko in kaj naj jih uporabi poročevalec v svojem referatu na zbornico«.

Tako nam javljajo dunajski cenzurirani listi. Zaupnost, molčečnost in diskrecija so lepe reči. Med izobraženci sploh ne more veljati kot gentleman človek, ki teh lastnosti ne pozna. Vse kaj drugega kakor v privatnem življenju je pa zaupnost in molčečnost v javnosti, v politiki in posebno še pri stvarih, ki se tičejo denarja. Tam velja pravilo, da samo čisti in jasni računi ohranjujejo dobro prijateljstvo in pridobivajo zaupanje, ki je v takih slučajih boljše kakor zaupnost. In zaupanja nam je treba, krvavo potreba doma in drugod.

Dobro merilo finančnih razmer je borza. Ne bomo trdili, da so borzni manevri edino zanesljivo sredstvo, da spoznamo stanje financ, ampak nekoliko že velja stališče borze. Kaj vidimo tam?

V »Berliner Tageblattu« od 17. junija piše finančni sodrnik lista A. Norden: »Dunajski (in budimpeštanski) borzni svet je bil prisiljen, da znova svari ondodne spekulante z vrednostnimi papirji pred nevarnostmi, ki groze pri efektivni kupitji. Kakor poročajo avstrijski listi, živi cela kopa velikih in malih kapitalistov obojega spola v divji opojnosti vsled dosedanjih uspehov za brezdelnim dobičkom. Število spekulantov je v monarhiji mnogo večje kakor v Nemčiji. Veliko je številno trgovcev, ki so svoje blago poprodali in sedaj žive od borznih kupitj. Tudi število beguncev, ki spekulirajo, ni majhno. Kupujejo v prvi vrsti bančne akcije, še bolj pa industrijske papirje. Pri teh kupitjih igra važno vlogo moment posebne vrste: Kupci industrijskih akcij in njihovi inspiratorji delajo največ s šlagerjem o »padanju denarja«, in pravijo, da v zemlji ležeče bogastvo in industrijska podjetja ohranijo svojo vrednost, če cena avstrijske krone v inozemstvu še tako pada.

Da bo stvar popolnejša, naj omenimo še dejstvo, da prinašajo večji nemški listi iz rajha in nevtraln listi, n. pr. »Neue Zür. Ztg.«, redno sezname deviznih kurzov, ki povedo vsakemu, kdor se je teh stvari le dve uri učil, čisto jasno, kako stvari stoje in kako ne. Bančni zavodi in različne centrale, ki posredujejo danes izmenjavo blaga med centralnimi državami in med nevtralnimi, vedo seveda že zdavnaj, če je položaj vreden zaupanja ali ne.

Zato vprašamo: Čemu diskrecija, čemu molčečnost in zaupnost v stvarih, katere cel svet ve in pozna, samo mi ne! Komu na korist se to godi? Ali imajo velike banke še vedno premalo denarja, da naj še naprej služijo nemoteno in neovirano masne brezdelne dobičke na račun tistih ljudi, ki »ne smejo« ničesar vedeti? — Mi ne sedimo med zaupniki v proračunskem odseku, ampak radi bi sedeli tam. In sicer zato, da bi nam bilo mogoče opazovati obraze onih, ki vse stvari in vse tajnosti, katere jim bo zaupal finančni minister, — že zdavnaj vedo! Spitzmüllerjeve »zaupnosti« so na borzi že petkrat in desetkrat eskomptirane in zato nam ne gre v glavo, zakaj je operiral s takimi sredstvi. Nam se zdi, da jasnost in poštenost v javnem življenju več koristita, kakor zaupnost in skrivanje za uradne tajnosti, ki imajo to nerodno lastnost, da jih že pred rojstvom pozna cel svet in smo mnenja, da bo zaupnost rodila povsod le nezaupanje.

Položaj na Španskem.

Genj, 20. junija. (Kor. ur.) O dogodkih na Španskem se poroča s poučene strani: V armadi so povzročile nevolje stvarno popolnoma utemeljene napake, vsled katerih so zahtevali: Armada naj dobi potreben vojni material. Izvoz vojnega blaga v inozemstvo naj se zato ustavi. Odpravi naj se v armadi protekcija pri povišanih častnikov, primerno naj se izboljša hrana vojakom. Ministrski predsednik Dato je v svojih pogajanjih s častniško ligo obljubil, da jim bo ugodil. Vedno bolj se kaže, da grof Romanones kralju o važnosti lige častnikov ni poročal, marveč da je poizkušal še pomnožiti težave in spraviti armado v protislovje z vlado. Skrbe pa jih nekoliko delavske stavke, ki jih je tuintam izzval sporazum; tudi preskrba s premožom je težavna, pa zavisí od Anglije. A kljub temu bo ostala Španska nevtralna.

Sominitate se noriških beguncev!

Boj z minami ob vipavski bojni črti.

Alice Schalek piše v »N. Fr. Pr.«: Vipavska postojanka tvori zapeh med kraškimi vilinami in Sv. Markom. To je edina velika dolinska postojanka ob Soči. Prej, ko je bilo goriško predmostje še v naših rokah, je bila ravninska odprtina med Vrhom sv. Mihaela in Podgoro bistveno ožja. Vipavsko dolino nadvladujejo gorske postojanke in po naravi je zavarovana le z nekaterimi povprečnimi talnimi valovi. Četa je nastanjena v kavarnah, ki so svrtane v ta zemeljski zapeh in podprte z goriškimi železniškimi tračnicami, kajti tla so tu iz drobečega se sljudovca. Čeravno sovražnik to postojanko neprestano obostreljuje z minami, je povsod videti mirne obraze, nikjer ni razburjenja ali hrupa.

Ogenj z minami treba doživeti, da se pojmi, kaj se to pravi. Samo zato, ker tisti, ki se ga poslužujejo v politične namene, tega ognja nikoli doživeli niso, je ta ogenj sploh na svetu. Kajti ne kar vidiš, slišiš ali misliš pri tem, je strašno, marveč kako to sprejmejo živci. Moralno te ne more nobeno drugo orožje bolj potreti. Lani so trpele pod tem ognjem večinoma samo postojanke na planoti, in v najslabših časih je priletela po ena na minuto. Pa že tega vtisa se človek cele dneve ni iznebil. Sedaj delajo Italijani zaporni ogenj iz min, in to celo na višinske postojanke, kakor na Sv. Goro. Biti morajo čisto novi morilni stroji, ki so jih preskrbeli najbrže Angleži, kakor vse druge najgroznejše iznajdbe v tej ofenzivi.

Najbolj razburljiva je mina zato, ker je prej nič ne slišiš, ko prihaja. Težke granate same sebe že dolgo prej naznanjajo. Letečo mino mora straža naznaniti s klicem ali žvižgom in potem se ti telo čudno stresa. Samo podzavest sprejme svarilo. Ne da se dognati, koliko časa je treba, preden pronikne spoznanje v jasno zavest. Kajti v teh neskončnih trenutkih nehaš biti človek; to, kar človeka loči od živali: opazovanje, kritika, sodba izkušnje se v tem času izgubi. Popolnoma brez uma si in nimaš več nobenega razmerja s preje ali kasneje. Najprej torej pride ta strah, ki uničuje razum, šele potem se zbereš in se ozreš po mini. Čudna reč je namreč, da jo vidiš leteti. Kakor črna pernat žoga je videti, njene peruti se jasno odražajo na nebu. Leti v nizkem loku, okorno se zibajoč, brez pravilne poti. Kdor jo vidi, je rešen, kajti vedno ti ostane še časa za beg. Ako je pa tresčila na tla, potem ni tam več nobene žive stvari. Tam raste iz tal velik gost dim v obliki ohrovt, ki se počasi razblinja, da imaš čas pomiriti se in moreš še fotografirati. Za fotografični aparat pač ni hvaležnejšega predmeta.

Čakanje na mine je strašno. Včasih ne prileti nobena cele ure. Sicer se pa ne boje tako zelo pred njimi, kakor se vsled njih grmenja razburijo živci. In strašno je; prva misel vsakega je: »Hvala Bogu, da me ni zadela!« Če ne bi bilo tukaj razburjenja vsled min, bi se tukaj počutili primeroma mirno, kakor v nebesih. Res je, da morejo obstreljevati postojanke v dolini Vipave, ali vzeti jih ne morejo. Od zgoraj, od Sv. Marka, nisem nobenega tako pomilovala kakor te uboge ljudi tu doli. Mislila sem, da so med žrtvami pač prvi. Ni se mi treba sramovati napačne sodbe, saj je isto mislil tudi Cadorna. Prvi dan bitke so morale njegove čete z vso silo naskakovati postojanke v dolini Vipave; toda bili so z dvojno besnostjo odbiti. Od zgoraj je bila naskakujoča pehota kar posuta od izstrelkov, tako da ni prišlo do pobljnih bojov. Strašno so bile izgube. Od takrat pa pusti Cadorna ta odsek pri miru. Omenim naj še, da so vse te krvave žrtve bile popolnoma zastojni. Tako je prišlo do tega, da vlada tukaj v sredi peklenškega plesa, tik pred žrela sovražnih baterij, razmeroma mir, to se razume, da mine vedno delujejo. Preteklo zimo se je delalo z vso močjo, da se otresejo sovražnika. Majhna krajevna podjetja so napravila prostora 100, na več mestih do 300 korakov. Lastno črto pa so potem, ko so se mogli malo bolj prosto gibati, preložili na strateško bolj ugodno točko, ker se je imelo ob Soči za take stvari kaj malo priložnosti. Vsled pridobljenega medozemlja je bilo možno, zboljšati postojanke tudi od spredaj; na nevtralnem ozemlje, ki je zavarovano s poljskimi stražami, se je zastrelilo brez napake naše topništvo. Če hočejo Italijani napasti, izjalovi prijava poljskih straž trenutek presenečenja, razen tega morajo Italijani tudi skozi zapiralni ogenj. Napad je torej skoro nemogoč. Ker pa Italijani ne morejo preskrbeti si dnevne morije potom ročnih granat in krogel in pušk, potem poskušajo to z minami in plinskimi granatami. Zato vidimo pri vsaki poljski straži priprave za alarm s plinom.

Potok Vrtojčica velikokrat poplavi, pa vsled tega naše čete mnogo trpe. Naši imajo posebno zadoščenje, kadar se jim posreči spraviti Italijane tja, kjer plava njihova postojanka naravnost v vodi. V zavarovalnem ozemlju so spremenile krogle rai Vipave v puščavo.

Samo vrtna utica — najbrže je nekoč tam stal park — je kljubovala obtreljevanju. Čedna in brhka še danes stoji med li-jaki. Tako krepko naj bi se držala naša opazovališča, je rekel poveljnik.

Pred postojanko leži Gorica. Doli z griča nam prikimava grad. Med njim in nami so ležali preje špargelovi nasadi, ki so lanskega maja krasili menažo naših ljudi. V najhujšem minkem ognju premišljuje sedaj naš opazovalni praporščak, da-li tu-di letos uspevajo in da-li so Italijani dosti drzni, da bi se upali do njih, in nobena reč ga bolj ne draži nego misel, da bi moral gledati, kako se Lah gosti z našimi špargeljni. Ganljivo je tudi videti vinograde, ki sredi uničujočega ognja in brez vsake nege začenjajo odganjati. Neobrezane trte silijo na vse strani; tudi kar ni razstreljenega se bo pogubilo. V teh divjerastih vinogradih je toliko goseric kakor jagod. Do treh kilometrov za fronto neguje moštvo vinograde, tu spredaj pa mine tega ne dopuščajo. Samo tisto malo črešenj, ki so še ostale, kljub neprestanemu vznemirjanju ni izgubilo svoje privlačne sile na četa.

Najbolj čudna reč v celi ti bitki je mir tik za strašno fronto, ki jo sovražnik neprestano obstreljuje in naskakuje. Kdor si predstavlja bitko kot vrvež, kot metež, tega bi resnica neizrečeno presenetila. Samo tam, kjer udarjajo mine, tečeš, kar se da. Kcr je pa triletna vojna izkušnja nezmotljivo dognala vsak prostorček, ki je varen pred minami, najdeš tam ljudi, ki z največjim mirom in brezskrbnostjo jedo in kvar-taj; na prostem je urejena brivnica in polkovna godba svira. Slabih sto korakov od prostora, kamor udarja zadnja mina, si more vojak kupiti čokolade, v mrtvem prostoru pod letalnimi tiri najtežjih granat vsak mirno prebira svojo vsakdanjo pošto. Jaz sama pišem to-le pod točo granat, ki gredo preko barake na nasprotni breg — pred oknom je potegnena žična mreža, ki ščiti pred letječimi kosci granat in kame-nja —; pričakujemo napada.

Književnosti.

Spisi Kristofa Šmida. Izšel je 16. zvezek spisov Kristofa Šmida v založstvu J. Krajec nasl. v Novem mestu, poslovenil frančiškan P. Blanko Kavčič. Ta novi zvezek vsebuje šest lepih pripovedk: »Roparski grad«, »Ptičje gnezdo«, »Poškodovana slika«, »Tiskovna pomota«, »Spominčica« in »Diamantni prstan«. Cena broširanemu snopiču je 1 krona; trdo vezanemu zvezku pa 1 K 40 vin.; po pošti 20 vin. več. Opozarjamo na ta novi 16. zvezek župniške, šolske in izobraževalne ter vse druge ljudske knjižnice. Gotovo ni slovenske knjižnice, ki bi ne imela med drugimi lepimi knjigami tudi vseh spisov Kristofa Šmida, po katerih posebno naša mladina tako rada sega. Z tem zvezkom izide v dobrem mesecu zadnji, 17. zvezek: »Brata« in »Različni sestri«. Ni pa tudi kmalu tako priporočljivih mladinskih spisov, kakor so ravno spisi ljubitelja in vzgojitelja mladine Kristofa Šmida. Njegovi spisi so zaradi vele-zanimive in poučne vsebine preloženi malodane na vse evropske jezike. — Vsi dosednji zvezki se dobé pri J. Krajec nasl. v Novem mestu ter v vseh knjigarnah po Slovenskem po zelo nizki ceni.

Neznani vojni ujetniki.

Poizvedovalni urad za vojne ujetnike na Dunaju

nam je sporočil imena sledečih vojnih ujetnikov na Ruskem, Laškem in v Srbiji, doma s Kranjskega, katerih svojci se vsled pomanjkljivega naslova tuuradno niso mogli izslediti. Tozadevna pojasnila daje poizvedovalnica Rdečega križa v Ljubljani, II. državna gimnazija, soba 53.

Črnovoj. Andrejazi Franc, d. p. št. 36, star 22 let, pristojen? Anderlič Ivan, p. p. 17, star 21 let, pristojen? Adamič Emil, p. p. 17, star 32 let, pristojen? Andrejna Al., p. p. 97, star 30 let, pristojen? Albrecht Franc, p. p. 97, star 30 let, pristojen? Brus Franc, d. p. št. 36, star 25 let, pristojen? Buhl Pavel, p. p. 17, star 28 let, pristojen? Peš. Bisili Karel, p. p. 17, star 30 let, pristojen? Bremec Ciril, d. p. št. 27, star 31 let, Rakovec. Breznik Ivan, p. p. 27, star 31 let, Gorjuše. Peš. Brudar Ivan, d. p. št. 150, star 31 let, Podgrad? Drg. Brinovec Valentin, drg. p. 3, star 29 let, pristojen? Črnovoj. korp. Bele Franc, p. p. 17, star 22 let, Rudolfovo? Korp. Černe Jožef, d. p. št. 4, star 43 let, prist. Peš. Češka Franc, d. p. št. 4, star 32 let, prist. Cubrilov Nikola, p. p. 79, star 35 let, prist. Duša Ivan, p. p. 7, star 30 let, prist. Dolinšek Martin, d. p. 27, star 32 let, Počakov? Korp. Dolinšek Franc, p. p. 17, star 36 let, Kamnik. Praporščak Fojkar Rudolf, p. p. 17, star 27 let, Zminec. Črnovoj. Franko Jožef, p. p. 15, star 28 let, prist. Grill Franc, d. p. 27, star 7, Vinj Vrh. Praporščak Gregorič Alojzij, p. p. 17, star 24 let, prist. Peš. Ivantič Jožef, d. p. 27, star 31 let, prist. Črnovoj. Jančar Jožef, p. p. 17, star 23 let, prist. Črnovoj. Jugovec Franc, d. p. 27, star 25 let, prist. Praporščak Jagodnik Rudolf, d. p. 5, star 30 let, prist. 7.

Jersin Ivan, p. p. 11, star 21 let, Litija. Kelbania Bernard, p. p. 27, star 32 let, pristojen ? Klančnik Vincenc, p. p. 17, star 26 let, Gorje. Peš. Kranjec Vekoslav, p. p. 2, star 25 let, pristojen ? Črnovoj. Kordiš, Anton, d. p. 27, star 44 let, pristojen ? Praporščak Kastelic Alojzij, p. p. 17, star 24 let, pristojen ? Črnovoj. Kovač Franc, d. p. 27, star 25 let, pristojen ? Kuhar Matija, d. p. 27, star 34 let, Kranj. Klebec Anton, sap. bat. 3, star 27 let, pristojen ? Krall Simeon, d. p. 27, star ?, pristojen ? Laska Bohumil, p. p. 98, star ?, pristojen ? Lobcic Anton, d. p. 27, star ?, pristojen ? Lachner Anton, p. p. 59, star 27 let, pristojen ? Črnovoj. peš. Lajovic Franc, d. p. 27, star 23 let, pristojen ? Lovrič Alojzij, F. J. bat. 7, star 37 let, Dolga vas. Lohbar Ivan, črnovoj. art. 6, 3, star 41 let, pristojen ? Črnovoj. Markelj Ivan, p. p. 17, star 23 let, pristojen ? Morendin F., p. p. 17, star ?, Jarše. Malavasič Anton, d. p. 27, star 41 let, pristojen ? Črnovoj. peš. Mazi Ignacij, p. p. 17, 23 let, pristojen ? Peš. Matosel Ivan, d. p. 27, star 40 let, Slivnica. Črnovoj. peš. Maček Franc, p. p. 17, star 22 let, Litija. Peš. Mohar Ivan, p. p. 17, star 23 let, pristojen ? Peš. Nagode Matija, d. p. 27, star 27 let, pristojen ? Osolnik Jožef, star 27 let, pristojen ? Črnovoj. Okorn Matija, p. p. 17, star 22 let, pristojen ? Peš. Polainer Andrej, d. p. 27, star ?, pristojen ? Peš. Pegan Tomaž, p. p. 27, star 21 let, Gabrije. Črnovoj. Petrič Anton, p. p. 17, star 23 let, pristojen ? Pecman Anton, d. p. 5, star ?, pristojen ? Črnovoj. Pirnat Jožef, p. p. 17, star 24 let, pristojen ? Peš. Rus Anton, d. p. 27, star 24 let, Loški potok. Peš. Rotter Franc, p. p. 17, star ? let, pristojen ? Črnovoj. peš. Remsec Franc, p. p. 17, star 22 let, Kamnik. Praporščak Rebol Alojzij, p. p. 17, 25 let, Moste. Revilia Anton, d. p. 3, star ?, pristojen ? Praporščak Rosenetz Matija, p. p. 35, star 27 let, pristojen ? Škrbec Andrej, p. p. 27, star 21 let, pristojen ? Kp. Samatorčan Matija, p. p. 27, star 21 let, pristojen ? Škofitz Franc, p. p. 17, star 43 let, pristojen ? Rez. pion. Škulj Anton, p. p. 27, star 28 let, pristojen ? Črnovoj. peš. Sturm Rudolf, p. p. 17, star 29 let, pristojen ? Peš. Smuk Matija, p. p. 17, star 25 let, pristojen ? Peš. Skok Ivan, p. p. 17, star 35 let, pristojen ? Šusteršič Anton, p. p. 17, star ?, pristojen ? Črnovoj. Sedmak Avgust, d. p. 27, star 25 let, Sv. Križ. Trogrlič Nikolo, d. p. 37, star 21 let, Studenec. Terbižon Franc, J. bat. 20, star 26 let, pristojen ? Praporščak Trtnik Franc, p. p. 27, star 25 let, pristojen ? Strelec Tomšič Rafael, g. strel. p. 2, star 25 let, Hrenovice. Vogl Franc, d. p. 16, star 25 let, pristojen ? Četov. Valenčič Matija, p. p. 17, star 27 let, pristojen ? Velič Anton, d. p. 5, star ?, pristojen ? Vukelja Nikola, d. p. 27, star 38 let, Zdeno ? Četv. Wolf Karel, p. p. 17, star 28 let, pristojen ? Vouko Jožef, d. p. 27, star 42 let, Rudolfovo. Črnovoj. peš. Veseli Franc, p. p. 55, star 39 let, pristojen ? Peš. Zöhrer Karel, p. p. 47, star ?, pristojen ? Zor Andrej, p. p. 17, star 30 let, Vodice. Peš. Zbačnik Leopold, d. p. 27, star 25 let, pristojen ? Črnovoj. peš. Zaletelj Anton, p. p. 17, star 24 let, pristojen ? Zajc Ivan, d. p. 27, star 41 let, pristojen ? Peš. Zorec Iv., d. p. 4, star 25 let, pristojen ?

Po padcu Clam Martinica.

Odločitve na Dunaju še ni.

Uradna »Wiener Zeitung« je prinesla včeraj lastnoročno cesarjevo pismo na bivšega ministrskega predsednika grofa Clam Martinica. Cesar je demisijo sprejel, poverja pa vodstvo ministrskih poslov do sestave novega kabineta dosedanjemu Clam-ovemu ministrstvu. Včeraj je prišel grof Clam Martinic s svojimi ministri zadnjič v parlament. V posebnem pismu na predsednika zbornice je predlagal, naj se parlament v svrhu razjasnitve in razvozlanja položaja do torka, 26. t. m. odgodi. Zbornica je vzela to na znanje. Prihodnja seja bo v torek. In takrat bo stopil pred parlament novi mož z novimi ministri.

Kdo bo naslednik grofa Clam Martinica, danes še ni znano. Imenujejo se najrazličnejši možje. Vendar se sodi, da bo bodoče ministrstvo le prehodno ministrstvo z uradniškim značajem, ki bo imelo nalogo, da spravi pravočasno proračunski provizorij pod streho, izvede podaljšanje poslaniških mandatov in volitve v delegacije ter pripravi za jesen pot močnemu parlamentarnemu koncentracijskemu ministrstvu.

Nemce je ta nenaden padec grofa Clam Martinica naravnost presenetil. — Nemško časopisje toži. Nemška nacionalna zveza snuje zopet vsenemški blok iz vseh nemških strank. Nemški krščanski socialci so se izjavili proti političnim koncesijam vsaki parlamentarni stranki (Slovanom). Vendar je nemška nacionalna zveza prišla do prepričanja, da ne gre več bagatelizirati zahtev Jugoslovancev, Čehov in Poljakov in je naročila svojemu predsedstvu, naj izdela gotov načrt, da bodo imeli Nemci v vseh teh vprašanjih jasno in določeno

stališče.

Ali bodo Nemci danes pametnejši? Up na podporo pri Poljaki jim je šel po vodi. Posebno jih boli dejstvo, da je cesar sprejel v avdienci dr. Korošca in da je načelnik jugoslovanskega kluba govoril pri cesarju v imenu Jugoslovancev, Čehov in Ukrajincev, kakor konstatira z žalostjo »N. Freie Presse«. Posebno pa straši Nemce strašilo onega strašnega slovanskega bloka. Kaj je treba danes slovanom posebnega formalnega bloka? Voja je prinesla avstrijskim Slovanom resnično zdravo življenjsko zavest skupnosti, bratstva v trpljenju in bridkosti smo si pogledali kot vojni tovariši na bojnih poljanah iz oči v oči, si segli v roko kot brat bratu in razumeli v bolesti, kako zelo, zelo smo si bližni in kako smo si bili vsled prizadevanja tujevalci daleč. Kri ni voda! In odsev tega vojnega bratstva ustvarjenega na bojnih poljanah se kaže danes čisto kot nujna, naravna posledica v parlamentu. To je, česar Nemci ne morejo še razumeti.

In sedaj se išče novi mož! Cesar je sprejel včeraj v posebni avdienci med drugimi dr. pl. Koerberja, barona Trnka, barona Schwarzenau, predsednika upravnega sodišča barona Haerdla, znanega bivšega vseučiliškega profesorja gosposko-zborničnega člana dr. Lamascha. Imenujejo se imena dr. Vladimir Beck, baron Bleyleben, princ Schönburg, grof Coudenhove, grof Sylva Tarouca, grof Attems. Vendar gotovega danes še ni ničesar.

Včeraj je imel Jugoslovanski klub tik pred zasedanjem zbornice važno plenarno sejo, da se posvetuje in sklepa o položaju. Zanimivo je, da niso bili po avdienci dr. Korošca pri cesarju navzoči pri posvetovanju Jugoslovanskega kluba samo zastopniki Čehov in Poljakov, ampak tudi zastopniki Ukrajincev.

Težišče položaja in neposredni vzrok padca grofa Clam Martinica je bilo v četrtki pri Jugoslovanskem klubu. Sinočna »Neu Freie Presse« piše tozadevno:

»V zbornici poslancev je napravil odstop grofa Clam Martinica velik vtis. Čisto naravno je, da so zadnji dogodki predmet razgovorov parlamentarcev, ki so se zbrali v zbornici polnoštevilno. Izvedle so se tudi razne podrobnosti, iz katerih je razvidno, da je v bistvu vzrok padca grofa Clam Martinica zadržanje Jugoslovancev. Iz poučenih krogov nam poročajo, da je došlo na četrtkovem večernem posvetovanju grofa Clam Martinica z zastopniki Poljskega kolo že do gotovega zblizanja med ministrskim predsednikom in Poljaki. Med tem je dobil Clam poročilo o poteku avdiencije dr. Korošca pri cesarju in je prekinil razgovore. Voditelj Poljakov so dobili vtis, da je smatral načelnik kabineta vsled tega poročila svojo misljo za ponesrečeno.«

Sestavlja se nova vlada! Čehi so vrgli v zbornico geslo: »Nočemo ministrantov (sc. ministrov krajanov) ampak hočemo ministre. Zdi se, da se ne bo mogla selekcija nove vlade postaviti na temelj oblike celega štaba ministrov krajanov, čeravno je v zbornici prostora za 17 ministrskih sedežev.

Slovani se ne dajo varati!

Clam Martinic odide na bojišče.

Dunaj, 22. junija. Glasi se, da odide grof Clam Martinic po oddaji svojih poslov zopet na bojišče.

Državni zbor.

Dunaj, 22. junija. V današnji seji zbornice je predložil notranji minister zakonski načrt v svrhu spremembe določb o varovanju delavcev za nezgode.

Nato prečita predsednik dr. Gross pismo grofa Clam Martinica, ki poroča, da je hotel sestaviti koncentracijsko ministrstvo na široki podlagi, a se mu je to ponesrečilo in je zato predložil cesarju demisijo. Clam Martinic predlaga, naj zbornica odgodi sejo do torka.

Nato stavi predsednik dr. Gross zbornici predlog, naj se določi prihodnja seja v torek, dne 26. t. m. ob 11. uri predpoldne z današnjim dnevnim redom. — Zbornica odobri predlog.

Eksplodija v Bolevcu pri Plznu.

Kakor posnemamo iz interpelacije poslanca Hubermanna in tovarišev, je izgubilo življenje pri eksploziji v Bolevcu 136 ljudi. Vendar se sodi, da je število žrtev še večje, ker je 170 ljudi pogrešanih. Število ranjenecv znaša 625, med temi 520 lahko ranjenih.

Naročite „Slovenca.“

Važen posvet zastopnikov dežel na Dunaju.

V sredo se je vršila na Dunaju v deželnem dvorcu konferenca vseh deželnih odborov Avstrije v zadevi državnih predkazil od direktnih in indirektnih davkov od leta 1918. dalje. Vsa ta predkazila prenehajo namreč po dotičnih zakonih koncem tekočega leta.

Namen konference je bil, doseči v tej za deželne finance tako važni zadevi jedinstveno postopanje vseh dežel. Ta namen se je tudi dosegel v polni meri.

Soglasno so bili sprejeti tozadevni predlogi deželnega glavarja dr. Šusteršiča in izvolil poseben odbor petih članov, ki bo v smislu storjenih sklepov v imenu vseh dežel vodil pogajanja z osrednjo vlado. Član tega odbora je tudi deželni glavar dr. Šusteršič.

Enotni nastop vseh dežel bo gotovo zelo ugodno vplival na srečno rešitev zadeve.

Zoper centralistične nakane.

V dunajski konferenci vseh dežel, ki se je vršila pod predsedstvom deželnega maršala, tajnega svetnika princa Liechtensteina, je bil soglasno sprejet predlog solnograškega deželnega glavarja, tajnega svetnika Winklerja, da zastopniki vseh deželnih odborov protestirajo najodločnejše zoper vsako kršenje deželne avtonomije.

Ta sklep bo brez dvoma blagodejno vplival na nakane izvenstnih krogov, zoper samostojnost deželne uprave in zakonodaje.

iz Hrvaške.

Rešitev hrvatske krize.

Budimpešta, 22. junija. Dogovori ministra Vaszonyija s hrvatskimi delegati se bližajo ugodni rešitvi. Delovni program bodoče hrvatske vlade bi bil: rešitev splošne in enake volilne pravice, proračunskega provizorija in fin. nagodbe. Ker je hrvatska delegacija izjavila, da prav nič ne briga za osebna vprašanja, je sedaj gotovo, da bo predložil grof Esterhazy civilnega adlatusa Bosne in Hercegovine dr. Dragotina Unkelhäuserja za hrvatskega bana. Hrvatski minister postane Marko grof Pejačević, a sekčne načelnike imenujejo iz uradniških krogov.

Nadvojvode Franca Ferdinanda spominke znamke v Bosni Hercegovini bo izdala bos. poštna uprava dne 28. jun. 1917. Cisti dobiček je namenjen za spominsko cerkev, ki jo bodo sezidali v Sarajevu.

Sarkotić — »od Lovčena«.

Budimpešta, 21. junija. Uradni list obelodanjuje podelitev naslednjega plemstva deželnemu poglavarju za Bosno in Hercegovino, generalu pehote Štefanu pl. Sarkotiću s predikatom »od Lovčena«.

Zagreški stavci hočejo draginjske doklade.

Zagreški črkostavci so zahtevali od svojih poslodavcev draginjsko doklado. Dogovori so se vršili osem dni. Poslodavci so ponudili nadaljne mesečne doklade 30 kron vsakemu črkostavcu, dočim ti zahtevajo 70 kron. Poslodavci so odbili ponudbo črkostavcev. V zagrebških tiskarnah je vsled tega prišlo do pasivne rezistence.

Ljubljanska aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka, dne 22. junija 1917.

Pomanjkanje zelenjave je v Ljubljani vedno občutnejše. Razni izvenljublanski kupci že kar po domih posestnikov kupijo vso zelenjavo, tako da jo pride na trg zelo malo. Vsled velikega pomanjkanja zelenjave se že tudi nihče več ne ozira na uradno določene cene in se preplačuje blago vseppek. Cene raznih zelenjav so se navile že tako visoko, da jih reže niti kupiti ne more. Mestna aprovizacija se bo kar najbolj potrudila, da napravi konec tem neznosnim razmeram in prepreči brezvestno navijanje in preplačevanje zelenjave.

Ker bo mesto jeseni skoraj gotovo navezано izključno le na kurivo z drvni in bo dobiti zelo malo premoga, je mestna aprovizacija sklenila že več kupnih pogodb za dobavo drva.

Nakupi se večjo množino masti.

Prihodnji teden se bo honoriralo celo krušno karto, in sicer odpade na osebo po pol kg bele moke in pol kg koruznega zdroba. Ker je na razpolago še nekaj ajdove moke, bo dobil eden izmed okrajev namesto koruznega zdroba po kg ajdove moke.

Pšenični zdrob se bo zopet pričel oddajati za otroke kot navadno in se razdelilni načrt še objavi.

Zadnji čas se stranke zelo pritožujejo glede kakovosti vojnega kruha. Res je, da so včasih posamezni peki krivi, da je kruh slab, vendar bo pa sedaj glavni vzrok, da ni ravno posebno dober vojni kruh, zelo slaba moka. Tako slabe moke

se še nikdar ni porabljalo za peko kruha. Pričakovati je, da bo prihodnje dni kruh boljši, ko se bo pričelo mešati k moki za peko tudi 35 odstotkov koruzne moke.

S posebnim deželnovladnim odlokom je bila odločena mestna aprovizacija kot prevzemalnica vse v Ljubljani pridobljene masti in sploh masčobe. Ljubljanskim mesarjem se je pretekli teden po »Deželnem mestu za dobavo klavne živine« nakazalo večje število prašičev. Ker je mestna aprovizacija določena kot prevzemalnica za masčobo, bi morali mesarji ves speh oddati aprovizaciji. To pa niso storili in so mesto 500 kg speha oddali mestni aprovizaciji le 18 kg. Zasedovalo se je zadevo naprej in dognalo, da mesarji večino speha in prašičje mesa niso prinesli na trg, temveč odprodali blago kar pod roko. Da se pri prodaji pod roko ne zahteva za blago maksimalnih cen, je vsakemu jasno. Če bi se pustilo, da gre cela stvar tako naprej svojo pot, potem bo Ljubljana v jeseni, ko bo sezija za prašiče, zopet brez vsakega mesa, in kar je najhujše, brez masti. Dobro poučeni krogi trdijo, da se je lansko jesen prav gotovo v Ljubljani prodalo 15 vagonov masti pod roko in se jo je večina izvozilo iz mesta. Vse izkušnje kažejo, da dokler bo kupčija s prašičji izdelki v rokah posameznih mesarjev, je naravnost izključeno, da se prepreči spekulacije in ohrani blago mestu. Mestna aprovizacija si bo vsled tega izposlovala pravico, da bo le ona prevzemala vse za ljubljanski trg določene prašiče in razpolagala tudi edino aprovizacija s tem blagom. Proti mesarjem pa, ki niso dosedaj oddali vse masčobe mestni aprovizaciji, kot zakonito določeni prevzemalnici za to blago, se bo pa vsled njihovega upornega ravnanja najstrožje postopalo.

Občinstvo je zelo zadovoljno z uvedbo maksimalnih cen za češnje. Kakor je vse kazalo, bi radi spekulanti navili cene češnjam tako visoko, da si jih niti srednje situirano prebivalstvo ne bi moglo kupiti. Z novimi cenami je določena vsaj približno primerna cena, četudi še vedno previsoka. Da pa pride kolikor mogoče veliko češenj na ljubljanski trg, je pa mestna aprovizacija ljubljanska organizirala v lastni režiji tudi nakup po deželi in potem češnje oddaja ljubljanskim prodajalcem sadja.

Mestna aprovizacija se namerava jeseni založiti z večjimi množinami sadja, ki bi ga vskladila v dveh skladiščih.

V mestnem okraju spodnješiškem so se večkrat čule pritožbe posebno s strani železničarjev, da je premalo mesnic in so zato primorani hoditi po meso na oddaljeni ljubljanski trg. Mestna aprovizacija se je za to trudila, da odpre v Šiški še eno mesnico, a je bilo to nemogoče, ker ni nobenega mesarja, ki bi danes lahko pričel z obratovanjem v novi mesnici. Da se pa vsaj za silo in dokler ne bo mogoče otvoriti nove mesnice, vsaj nekoliko pomaga upravičenim željam tega okraja, bo mestna aprovizacija naročila že obstoječin 2 mesarjem v Spodnji Šiški, da prodajata meso v svojih mesnicah v srednji Spodnji Šiški.

Vsi slabše situirani sloji v Ljubljani imajo že posebne razne izkaznice za nakup živin in pridejo pri vseh oddajah mestne aprovizacije prvi na vrsto. Za to se je že večkrat zgodilo, da so bili ti sloji bolj oskrbovani, kakor pa imovitejši, ki bi plačali vsako ceno, samo da dobe blago. Mestna aprovizacija bo za to za vse one, ki do danes še niso udeleženi pri nobeni aprovizacijski akciji, izstavila posebne nakaznice, da se jim vsaj včasih lahko zagotovi nakup aprovizacijskih živin.

Mestna aprovizacija je naznanila c. k. deželni vladi, da potrebuje za preskrbo prebivalstva najmanj 50 vagonov zgodnjega krompirja in prosila ob enem za transportna dovoljenja, da nakupi krompir po Ogrskem. Prosilo se je, če se bo pa tudi dobil zgodnji krompir, je pa drugo vprašanje.

Svoj čas je bilo strašno pomanjkanje mleka v Ljubljani in niso bile niti krite najnujnejše potrebe doječih mater in najtežjih bolnikov. Mestna aprovizacija se ni ustrašila stroškov in je Mlekarski zvezi naročila, naj preskrbi za Ljubljano za vsako ceno vsaj nekaj mleka, in res se je zadnji čas dovoz mleka znatno zboljšal. Dobavni in režijski stroški za mleko so pa bili doslej tako dragi, da je pri Mlekarski zvezi nastal deficit 3000 kron. Z ozirom na splošne aprovizacijske interese pokrije mestna aprovizacija ta deficit iz svojega.

Prihodnji teden se bo razdelilo na rodbinske karte fižol in odpade na vsako osebo po četrt kile.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. junija. Veleki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Od Yperna do Armentieres zvečer in ponoči v nekaterih odsekih zelo živahno streljanje. Angleške sunke severozahodno od Varnetona in vzhodno od Huglines smo odbili.

Med prekopom La Bassee in potokom Sensée je bilo od časa do časa streljanje živahno. Napad Angležev, ki se je včeraj zjutraj pričel jugozahodno od Lensa, se je izjalovil v ognju z velikimi izgubami za sovražnika.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Z veliko pravdomotnostjo so poizkušali Francozi zopet pridobiti postojanke, ki so jih izgubili pri Vauxaillonu. Včeraj dopoldne so napadli po močnem ognju štirikrat z novimi silami. Po žilavem boju moža z možem so iztisnili naše čete iz enega dela jarkov severozahodno Vauxaillonu. Uspeli niso njih napadi južno od tam. Sovražniku je zadržala tam naša obramba visoke izgube. Živahno so se bojevali v zahodni Champagni. Zjutraj so naskočili Francozi v prelazu vzhodno Carnilleta, kjer so vdrl v naše črte. S protisunkom smo preprečili, da niso mogli izkoristiti priporjeni uspeh.

Zvečer so vdrl naše naskakovalne čete severovzhodno Prunaya in jugozahodno Nauraya v francoske jarke; vrnilo se se s 30 ujetniki in s plenom.

Na gori Pochl jugozahodno Morovilliersa se je v polnem obsegu posrečil skrbno pripravljeni napadi. Turinški in altenburški polki so vjeli po kratkem prece- netljivem ognju sovražno postojanko v širini 400 metrov. Privedli smo nad 100 ujetnikov. Ponoči je podvzel sovražnik besno protinapade, pri katerih je le malo pridobilo.

Bojna skupina Alberta Vitterberžana.

Nobenh posebnih dogodkov.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. junija. Veliki glavni stan: Na zahodu je deževalo, streljali so le malo. Uspel je sunek jugovzhodno Fillama severno Aisne. Sicer nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

21. junija ob 3. uri popoldne. Včerajšnji nemški napad vzhodno od Vauxaillonu je bil izredno silovit. Pripravljen je bil z mogočnim obstreljevanjem in je bil izveden s posebnimi napadalnimi četami, ki pripadajo svežim, pravkar z ruske fronte došlih divizijam. Napad je naletel na najsrditejši odpor naših čet. Vsi napor nemških čet, da bi razširile v prvem navalu pridobljene uspehe, so se izjalovili v ognju in s protisunkom. Nemci so mogli končno udreti v naše jarke prve črte le na dveh mestih južno od gore Affen na približno 1100 metrov dolgi fronti in severno od Coisilles na 200 metrov dolgi črti. Z močno protiofenzivo naših čet se nam je posrečilo zjutraj zopet osvojiti južno od gore Affen od sovražnika zasedeni del, kjer smo našli mnogo trupel, kar dokazuje, da so imeli Nemci znatne izgube. Ujeli smo 50 mož.

Angleži in Francozi.

Amsterdam, 22. junija. (Kor. ur.) Angleške čete so prevzele od Francozov in Belgijcev zasedeni odsek zahodne bojne črte severno Yperna.

Angleži izgubili od 19. aprila do konca majnika 250.000 mož.

Karlsruhe, 22. junija. Curiška »Post« javlja: Izgube Angležev se cenijo povprečno na dan s 4500 možmi, v času od 19. aprila do konca majnika so torej izgubili 1 četrt milijona mož. V takih okolištinah ne more presenetiti, zakaj da so zaključili ofenzivo. Izgube Francozov gotovo niso zaostale z onimi Angležev.

Novo bojno orožje. Angleži so iznašli novo orožje, »palico s petrolejem« ali »topič z gorečim oljem«, ki pošilja na velike distance eksplozivne projekte. Projektil napravi baje strahovit hrup in razprši vse okrog sebe gorečo tekočino.

Balfour predsednik irskega konventa. Haag, 22. junija. Pall Mall Gazette« poroča, da žele irske stranke, naj postane Balfour predsednik irskega konventa.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

Berlin, 21. junija. Wolffov urad poroča: V Atlantskem oceanu so naši podmorski čolni vnovič potopili celo vrsto sovražnih trgovskih ladij z dragocenim tovorom. Med potopljenimi parniki so: oboroženi angleški parnik »Dumblelife« (4072 ton) z vojnim materijalom za Rusijo, »Artemia« (5160 ton) z ovsem in »Eggsney« (3247 ton).

Bern, 21. junija. (Kor. ur.) Pariski listi poročajo, da je nek nemški podmorski čoln v tuniskih vodah potopil več obrežnih ladij. Dne 18. junija so ga zapazila v bližini pristanišča Mahdia pomorska letala in ga obstreljevala. Po kratkem streljanju je čoln ušel.

Macedonsko bojišče.

Berlin, 22. Veliki glavni stan: Na nižini Strume praske prednjih straž.

Velike izgube Italijanov na Tirolskem.

Dunaj, 22. junija. Iz vojnega tiskovnega stana:

Zanesljivo se poroča, da so znašale izgube Italijanov v bojih na visoki planoti Sedmih občin, ki še niso popolnoma zaključeni, približno 40.000 do 50.000 mož. Edino aktivno postavko nasproti malemu dobičku na prostoru približno enega kilometra komaj 100 korakov globoko morejo beležiti sovražniki na mejnem grebenu.

Po izjavah ujetnikov so različni bataljoni še pred napadom vsled obstreljevanja naše artiljerije izgubili 80 do 100 mož pri stotnjici, torej tretjino moštva. Brigadi Arno in Piacenza, kakor tudi nanovo izpopolnjena brigada Sassari so izgubile do 60 odstotkov svojega moštva. Razni bataljoni so popolnoma uničeni; tako šteje bataljon Val d'Arosca le še nekaj mož, bataljona Vestone sploh nič več ni, od bataljona Bassano je ostalo le še 50 mož.

Italijansko uradno poročilo.

21. junija. Sinoči smo v odseku doline Coseana (Pezzano) in na grebenu malega Lagzuoi razstrelili mogočno mino. Razstrelba je uničila sovražno postojanko in pobila posadko. Nato so naše alpinske čete, podpirane po ognju artiljerije, z drznim navalom osvojile vrh točke 2668 na malem Lagzuoi in ga takoj izpremenile v defenzivno postojanko. Na fronti Julijskih planin smo odbili dva napadalna poskusa proti našim postojankam na Vršču in jugovzhodno od Jamelj. Silovito ognjeno akcijo sovražnika proti našim višinam južno od Vršča smo hitro zatrli. Na istem kraju smo s presenetljivim napadom pomaknili našo končno črto precej naprej.

Novi junaštva avstrijskih vojakov na južnem Tirolskem.

Dunaj, 22. junija. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Boji zadnjih dni so zopet celi vrsti polkov dali priložnost, da so doprinesli posebne dokaze junaštva. Nekaj teh dejanj naj bo tu navedenih.

Pešpolk št. 27: Monte Forno, glavno oporišče cele postojanke, katero od lani drži pešpolk št. 27, je bil 10. junija naravno tudi zelo zaželen napadalni cilj Italijanov. Po 11 urni artiljerijski pripravi, ki je prešla v bobneči ogenj redke besnosti tudi iz najtežjih kalibrov in min in popolnoma izravnala naše v skale vsekane jarke, so prešli Italijani proti 4. uri pop. z močnimi silami v več vrstah k napadu. Na neki točki postojanke, kjer sta si obojestranski rojni črti približali na 70 korakov, se je sovražniku posrečilo z manjšimi deli in pod zaščito megle prekoračiti naše izravnane jarke, s pravčasno zastavljenim protinapadom je bil pa deloma pobit, deloma ujet.

Sledeča dva napadalna valova Italijanov kakor tudi pozneje še enkrat poizkušeni napadi so se z močnimi izgubami izjalovili že pred lastnimi ovirami. Junaski tretji bataljon pešpolka 27 je ujel 1 častnika in 62 mož ter zaplenil 1 strojno puško. Pred ovirami je ležalo nad 70 trupel, med njimi en stotnik in en nadporočnik. S tem uspehom je Italijanom skoro gotovo za nekaj časa vzeto veselje do osvojitve Monte Forno. Lastne črte so bile zopet v polni posesti 27tih in s tem pridobljen nov list slave v zgodovini polka.

Gorski topniški polk št. 10, baterija 2: Dne 10. junija je več sovražnih gorskih topov, ki so bili vžidani v najsrednejše vrste, zelo neugodno delovalo za naše strojno-puškine oddelke. Nihče se ni smel tam pokazati, ne da bi ga ti topovi takoj vzeli na piko. Gorskotopniška baterija 2/10 je dobila povelje, naj te topove v noči od 12. na 13. junija iz najsrednejše lastne pehotne postojanke direktno obstreljuje. Dva topova baterije pod poveljstvom poročnika Martina in praporščaka Zahradnika sta se postavila v lastnem najsrednejšem jarku in otvorila, ko se je dovolj videlo, dne 13. t. m. ob 4. uri 30 minut oženj na cilje, ki so bili komaj 80 metrov oddaljeni; oddala sta 60 strel, od katerih je večina zadela v polno. Obe sovražni topovski postojanki sta bili popolnoma sestreljeni. Akcija je trajala 15 minut in je sovražnika popolnoma iznenadila. Po končani nalogi so topova zopet spravili iz postojanke.

Tajne seje v italijanski zbornici.

Predsednik Marcora je naznanil zbornici, da je prejel štiri predloge, naj se vrše tajne seje. O tem se je razvila dolga razprava, ki je bila zelo burna. Ministrski predsednik Boselli je izjavil, da nima ničesar proti tajnim sejam. Pri glasovanju je bilo 297 poslancev za tajne seje, 45 proti, 25 poslancev ni glasovalo. Tudi v italijanskem senatu so sklenili, da bodo imeli tajne seje.

Na Sv. Gori ujeti, a kmalu zopet rešeni.

(Poročilo slovenskega vojaka od Sv. gore.) S tovarišem sva bila ravno v začetku najhujšega meteža na Sv. Gori, kamor je bil italijanski pritisk največji. Bilo je na

večer dne 14. maja. Topništvo je nekoliko ponehalo. Pričeli so se ljuti pehotni naskoki. Proti nam so juršale vedno nove močnejše italijanske čete. Kar naenkrat pride sel s poročilom: Lah je predrl na nekaterih krajih našo črto! Prednje straže na vrhu Sv. Gore so že v njegovih rokah. Nam se od začetka to poročilo ni zdelo kaj verjetno. Kar naenkrat pa slišimo zunaj pred duplino sovražne glasove: »Avanti, dentro de Caverna!« (Naprej v kaverno!) Sklenili smo, braniti se do zadnjega in smo se tudi krepko postavili v bran. Topniški stotnik je sprevidel, da je naša bramba brez pomena, zaradi tega smo se vdali v našo usodo. Postali smo laški ujetniki. Lahko si mislite, dragi čitatelji, kaj občuti človek v takem položaju. Solze so nam silile v oči, ko sva se zmisli na protoklost, posebno na tri leta trpljenja in zdaj... Ko sva se zmisli na starše, brate in sestre in na prijatelje in zdaj ujetnika, in Bog ve, koliko časa ostaneva. Posebno hudo nam je prizadajalo nečloveško ravnanje sovražnika, ker je po roparsko z nastavljenim bodalom na prsa zahteval denar in druge vrednosti, tudi hrabrostnim kolajnam ni prizanesel izdajalski okrutnež. Lahki so se začeli posvetovati, proti kateri strani bi nas odpeljali. Naravnost s Svete Gore proti Soči jim ni ugajalo, ker jim je naše topništvo močno zaprlo vhod in odhod s Svete Gore. Sklenili so, da nas peljejo po grebenu proti dolini, ki leži na levo od Sv. Gore. So men- da mislili, da je že gotovo tudi zasedena od Lahov. Ali varali so se, kajti obdajal jo je železni zid in za zidom »zeleni hudiči«, spodnještajski slovenski fantje in mošje. Pomikali smo se počasi navzdol z našimi neprijetnimi spremljevalci. Nismo pa še do dobra prišli v dolino, kar naenkrat začujemo: »Poglej jih, polentarje, naše ženejo!« Ozremo se naokoli in vidimo v naše največje veselje, da je naša rešitev blizu. Tudi Lahki sos po znašile Kan? r j nia blizu. Tudi Lahki so spoznali naenkrat, da so prišli v zanko. Pokorno so oddali svoje orožje, a seveda tudi naše oropane stvari. Postali so naši ujetniki in mi zopet prosti soški bojovniki.

Slovenci v bojih za Sv. Goro.

Prve in najsilovitejše italijanske navale na Sv. Goro je odbil naš slavni mariborski črnovojniški bataljon, ki je z eno strojno puško pregal brezštevilni naval Italijanov. Na levo se je brezprimerno takrat boril naš junaški celjski 87. pešpolk.

Rusi sklenili ofenzivo.

Začasna ruska vlada in delavsko-vojaški svet sklenila ofenzivo.

Amsterdam, 22. junija. (Kor. urad.) Stockholmski dopisnik »Allgemeen Handelsblad« poroča iz dobro poučenega ruskega vira: Začasna vlada in delavsko-vojaški svet sta sklenila 22. t. m., naj se podvzame 22. junija ofenziva na celi ruski bojni črti.

Kongres ruskih kozakov se je izjavil za nadaljevanje vojske, dokler ne bo Rusija skupno z zavezniki narekovala mir. Govorili so tudi zastopniki zveznih velesil Francije, Rumunije, Srbije in Belgije.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. junija. Uradno: V Galiciji se nadaljuje povišano streljanje. Sicer je položaj povsod neizpremenjen.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. Veliki glavni stan: Živahno so se zopet bojevali pri Smorgonu vzhodno Lucka, pri železnici Zloczow-Tarnopolj in pri Narajevki.

Ženska pomožna služba.

Petrograd, 22. Vlada proučuje predlog, ki ga je vložila zveza demokratičnih ženskih organizacij. Zveza predlaga, naj se vpelje civilna služba žensk od 18. do 45. leta za službo v notranji upravi in v armadnem odseku. Bolne žene, žene na porodniški postelji, žene z mladoletnimi otroci, žene, ki so zaposlene s poljedelskimi ali industrijskimi deli, so od mobilizacije izključene.

Nov poveljnik na kavkaški fronti.

Petrograd, 22. Havas: General Prevalskij nadomesti generala Judeniča v poveljstvu ruskih čet na kavkaški fronti.

Tereščenko o položaju.

Petrograd, 20. junija. (K. u.) Agentura: Zunanji minister Tereščenko je izjavil zastopnikom časopisja o stališču zaveznikov z ozirom na nedelavnost na ruski bojni črti. Rekel je med drugim: Naši zavezniki cenijo delo začasne vlade, ki dela na to, da postane ruska armada zopet sposobna za boj; posebno pa napore vojnega ministra Kerenskega za reorganizacijo svobodne

armade. Minister je zelo hvalil Združene države, ker so se udeležile vojske. Posvetovali so se s senatorjem Rootom in z ameriško delegacijo popolnoma prostodušno. Ameriško vojaško odposlaništvo se je že podalo na bojno črto; drugi njeni člani bodo pa obiskali razna ruska središča. Naši zavezniki v nobenem oziru ne pritiskajo na nas. Glede na sklicanje posveta zaveznikov je izjavil minister, da se nahaja to vprašanje v prvem razvoju priprave. Začasna vlada je odgovorila na prostodušno izjavo Anglije glede na njeno pritrdilo, da se pregledajo pogodbe in na tozadevne izjave Francije.

Brusilov za mir.

Kodanj, 22. junija. »Denj« objavlja besedilo govora vrhovnega poveljnika ruske jugozahodne bojne črte, generala Brusilova ruskim in inozemskim častnikom. Brusilov je izjavil, da si rusko višje armadno poveljstvo ne prikriva, da more sploh še govoriti o kakršnokoli odločilni zmagi. Nemogoča je zmaga, s katero bi se uničil pruski militarizem v imenu in na čast angleškemu militarizmu. Narodi so zdaj tako izčrpani, tako utrujeni vojske, da so komaj še v stanu nadaljevati sedanji veliki boji. Materielna sredstva, napadalna moč in živila bodo popolnoma izčrpana. Naši zavezniki računajo še vedno, da bodo zmagali, a mi Rusi ne sanjamo več o zmagah, marveč mi si želimo zopet mirnega življenja.

Anarhija v južni Rusiji.

Haag, 22. junija. Dopisnik »Timesa« v Odesi pravi o razmerah v južni Rusiji, da se je pričela tam anarhija, katere ne bo mogoče več zadržati. »Corriere della sera« javlja iz Petrograda: Notranjemu ministru poročajo iz vseh delov Rusije o agitaciji Ljeningovih pristašev in prosijo, naj se odločno nastopi proti njim. Zahtevajo, naj Ljeninga in njegove tovariše takoj zapro. Iz Mohileva, kjer se nahaja veliki glavni stan, se poroča, da prihajajo v kraj odposlanci iz Kronstadta, ki pozivajo kmete, naj napadajo posestnike in naj se njih zemljišč polaste ter naj ne čakajo, kaj da bo sklenila ustavodajalna zbornica.

Vojno stanje v Tomsku.

V Tomsku so razglasili vojno stanje, ker so pomiloščeni jetniki in anarhisti morili in kradli. Zaprli so 2000 ljudi; nastopiti so morali z orožjem. 20 oseb je bilo ubitih, več jih je ranjenih.

Car na obtožni klopi.

Amsterdam, 22. junija. (Kor. ur.) Angleški delavski delegat O'Gray, ki se je vrnil iz Petrograda v London, je razrazil, da se bo razpravljalo o obtožbah proti bivšemu carju in proti aretiranim visokim uradnikom v javni sodnijski seji. Kerenski je izjavil, da bodo pri razpravi predložili spis, ki bo dokazal, da so nameravali skleniti poseben mir.

Tajna pogodba med Rusijo in Francijo.

Kölnische Ztg« javlja: Kolonialni minister Briandove vlade Doumergue je sklenil februarja letos z vednostjo angleške vlade z rusko vlado tajno pogodbo, ki zagotovi Franciji 1. Alzacijo in Loreno z mejami l. 1790. 2. Francija dobi ozemlje Sadr. 3. Glede na Porensko dobi Francija pravico, da sme razpolagati o tistih delih province, ki jih potrebuje. Ostali del province naj postane posebna vmesna država. 4. Francija dobi Sirijo.

Poročila o miru.

Rumunsko-nemški poseben mir?

Rusko časopisje piše, da se Rumuni v Jašu in v Budimpešti pogajajo o posebnem miru z Nemčijo.

Mirovno vprašanje.

Iz Pariza: Član delavskega odbora socialistične stranke za preizkušnjo mirovnega vprašanja je izjavil »Petit Journalu«, da si socialistična stranka prilaga formula ruskih socialistov: nobenih aneksij, nobene odškodnine in samoodločevalna pravica narodov. Glede Alzacije-Lorene je stranka za to, da se vpraša prebivalstvo. Za to je glasovalo 5 poslancev, proti pa tudi pet. V severnem Schleswigu, v italijanskih ozemljih Avstrije, na Litvinskem in Finskem naj se vpraša prebivalstvo o ustavi.

Italijanski socialisti in mir.

Stockholm, 22. (K. u.) Iz Petrograda došla italijanska socialista Labrido in Raimondo sta izjavila sotrudniku lista »Aftenposten«, da italijanska socialna demokracija sicer želi miru, ne more pa iti na formulo: brez aneksij in odškodnine. Nemogoče je na tej podlagi napraviti trajen mir, ker ostanejo vzroki vojne kakor Alzacija-Lorena in Trident neizpremenjeni. Sicer pa sodijo, da bo Nemčija v 6 do 7 mesecih popolnoma uničena. Rusija ne bo šla na poseben mir, marveč bo razvila pomnoženo delovanje pri vojaških podjetjih.

Thomas v Londonu.
Francoski municijiski minister Thomas je prišel iz Petrograda sem.

Ameriški delegati v Stockholmu.
Stockholm, 20. junija. (Kor. ur.) »Dagbladet Nyheter« je objavil izjavo zastopnikov ameriške socialistične stranke Borisa Reinstaina, ki je prišel še z dvema tovarišema v Stockholm, da jim niso hoteli izdati popotnih listov. Izjavil je, da tam ni nobenega navdušenja za vojsko. Reinstein se bo podal v Rusijo, o kateri pravi, da se je izpremenila v Ameriko, a Amerika da je postala Rusija.

Stockholm, 20. junija. (Kor. ur.) Češka delegata Nemec in Haberman sta že prišla v Stockholm. Dalje so prišli Labriola, Serda in Raimondo za italijansko socialistično večino in Cappa za neodvisno stranko. Švicarski poslanec Moor bo zastopal oficijelno švicarsko socialistično stranko.

Zastopniki nemške socialistične manjšine v Stockholmu.

V Stockholm so se pripeljali zastopniki nemške socialno demokratične manjšine Haase, Bernstein, Kautsky in Staatshagen.

Angleški mornarji groze s štrajkom.

London, 22. Mornarji in kurjači strokovnih društev so zagrozili vladi s takojšnjo stavko, če bi Ramsay Macdonald in Jowettu dala na razpolago bojno ladjo ali če bi sprejela ponudbo angleškega strokovnega društva pomorščakov, da da na razpolago potrebno moštvo za prevoz imenovanih v Stockholm.

Evropske Združene države.

Kodanj, 22. junija. Petrograjski »Denik« javlja: Švedske žene so brzojavile vojnemu ministru Kerenskemu, naj se zavzema za splošen mir. Po njih mnenju se morajo ustanoviti evropske Združene države, ker je le tako mogoče zagotoviti samostojnost vsaki deželi, vsakemu narodu.

Izgredi v Švici.

Lugano, 22. junija. Luganski listi objavljajo podrobnosti o napadih na grškega kralja Konstantina. Neki italijanski šofer, moža so zaprli, je kričal nad kraljem: »Vr-zite ga v vodo!« Letel je za kraljem in ga je udaril. Nek drugi neznanec je udaril s palico kralja po glavi; kralj je dobil na glavi krvavo rano.

Genj, 22. junija. Glavnega krivca izgredov proti nemškemu konzulatu, Genfčanu Lozeronu, ki je bil odstranil grb, so takoj na to zaprli, a posrečilo se mu je, da je ušel čez francosko mejo.

Švicarska kriza.

Bern, 22. (K. u.) Zvezni svet je sklenil, da pozove petrograjskega poslanika Adlerja iz Petrograda, da poroča ustmeno o znanih petrograjskih dogodkih.

Preveso zasedli Francozi.

»Temps« poroča iz Soluna: Preveso je zasedel nek francoski oddelek. Grške čete in orožniki so se umaknili.

Upori na Španskem.

Listi poročajo o revolucionarnih vstajah na španskem.

Dnevne novice.

+ **Položnice za obnovo naročnine** smo priložili v današnji številki vsem p. n. naročnikom. Imeli smo topot vso vojno pošto in pa one p. n. naročnike, ki imajo naročnino plačano do 31. decembra 1917 ali pa še dalje. Drugih izjem žal pri obilici poslov nismo mogli izvršiti. Kdor torej ve, da ne rabi takoj dopolne položnice, naj jo ohrani za bližnjo plačilno dobo. Ko pridemo iz sedanjih razmer, bomo zopet lažje ozirali se na različne vrste plačevalcev. Sedaj je pa — vojska!

Umrli je po štiridnevni bolezni v petek pred polnočjo č. g. župnik Gašpar Vilman v Ljubnem pri Podnartu. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 11. uri dopoldne.

+ **Odlikovanja.** Red železne krone 3. vrste za vojno dekoracijo in z meči je dobil major 17. pp. Josip Tedesco. — Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo in z meči je dobil stotnik 3. bos. herc. pp. Josip Noč. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje je dobil ritmister 7. deh. orož. pov. Maks Košak, poveljnik nekega primorskega odseka. — Najvišje pohvalno priznanje z meči so dobili poročniki 17. pp. Ciril Rihar, Josip Vokoun in Franc Tavčar, nadporočnik 17. pp. Karel Gebauer in poročnik Rihard Debelak, pri okr. pov. v Nikšiću. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik 3. tren. div. dr. Ferdinand Pirnat. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila pešec 7. pp. Iskra Franc in poddesetnik 7. pp. Cermelj Anton. — Vdružit sta dobila bro-

nasto hrabrostno svetinjo poročnik Heyss Emil in desetnik Druškovič Maks, oba pri 17. pp. — Bronasto hrabrostno svetinjo sta dobila četovodja Planina Anton in predmojster Slavec Josip, oba pri 28. polj. top. p. — Lansko leto je bil odlikovan pri Asiagu četovodja Ivan Kerševan, doma iz Dornberga, z železnim križem s krono, letos pa s hrabrostno bronasto svetinjo. — Drugič je odlikovan z hrabrostno svetinjo pešec pp. Cesarjeviča 17. Franc Anderle.

— **Naš zaslužni skladatelj g. Viktor Parma** je bil na zborovanju »Zveze skladateljev na Dunaju« izvoljen za zveznega tajnika.

— **Hrvat junak.** Sin veleposestnika g. Josipa Lončariča, dragonski poročnik g. Drago Lončarič je za svoja junaštva pred sovražnikom prejel te dni že peto odlikovanje. Njegova prsa krase velika, mala srebrna in bronasta hrabrostna svetinja, signum laudis in Karlov četni križ.

Janko Leban, upok. nadučitelj, znani pesnik, skladatelj in pisatelj, je bolan ter se zdravi pri Usmiljenih bratih v Kandiji. Želimo mu skorajšjega trdnega zdravja.

Padel je pri Gorici dne 17. maja Alojz Marinič, cerkovnikov sin iz Tabra pri Zagorju na Krasu. Bil je dober, blag mladenič, edina podpora svojih staršev. Slava junaku! — Padel je 11. t. m. na južnem bojišču Anton Rupnik, posestnika sin iz Dobrove pri Ljubljani. Zadet je bil od šrapnela v glavo. Bil je blag in vzoren mladenič, ljubljen od svojih predstojnikov in tovarišev. Pokopan je bil na Gradišču. Naj mu bo lahka tuja zemlja!

V tolažbo drugim. Po preteku treh let se je oglasil iz ruskega ujetništva posestnik Matevž Knafelc, po domače Kraljič iz Zagorja na Krasu. Karta je hodila štiri mesece.

Smrtna kosa. Dne 16. t. m. je umrla v Novem mestu č. sestra Georgija Križan, usmiljenka iz kongregacije sv. Vincencija Pavlanskega, stara 23 let. Pokojna se je rodila v Rogški Slatini na Štajerskem.

— **Trije slovenski vojaki** smrtno ponesrečili pri nekem požaru na Koroškem. Mestni župni urad sv. Andreja v Labudski dolini poroča semkaj dekanijemsku uradu ljubljanske okolice št. 354 z dne 13. t. m., da so smrtnoranjeni ponesrečili tam pri nekem požaru vojaki: Alojzij Kveder, Sp. Koseze, roj. 1899, Janez Kozjek, Zgornja Besnica, 1898, Janez Plevel, Moste, 1898.

— **Slovenec žrtov požara na Koroškem.** V Volšperku na Koroškem se je pri nekem požaru smrtno ponesrečil Janez Drenik, rojen v Češnjici pri Novem mestu.

Nazaj v domovino. Dne 12. junija smo se pripeljali s šestim transportom invalidov iz Como na švicarsko mejo, kjer nas je čakalo zelo veliko ljudi, švicarska godba nam je pa zaigrala avstrijsko cesarsko pesem. Na vseh postajah so nas ljubeznivi švicarji pozdravljali in nas obdarovali. Po Švici nas je spremljal baron Codelli, odposlanec avstrijskega poslanika v Bernu. V Feldkirchu, na avstrijski meji, nas je pa pozdravila vojaška godba. Tam smo bili prijazno pogosteni, pozdravil nas je pa ekselencea general. Od tu smo se peljali čez Bludenc, Inomost, Solnograd v Linc v bolnišnico (Notreservespital št. 2, Römerschule). Prišlo je 26 častnikov in 238 mož vseh narodnosti. Slovenci so sledeči: Rudolf Zajc iz Dola pri Ljubljani, 17. pp., ujet 11. novembra 1915; Anton Tomšič iz Tomiščev pri Zminjah, 87. pp., ujet 18. avgusta 1915; Anton Baskos iz Grgarja pri Gorici, 87. pp., 18. avgusta 1915; Peter Jagodic iz Cerkelj pri Kranju, 23. pp., ujet 8. avgusta 1916; Josip Ludvik iz Gabrja v Istri, pri delavski stotniji 50./27, ujet 6. avgusta 1916; Alojzij Srebotnik iz Škal pri Velenju na Spod. Štajerskem, 4. strelski polk, ujet 22. junija 1915; Anton Načinovič iz Zagorja v Istri, 20. pp., ujet 14. avgusta 1916; Josip Zagoričnik iz Zgornje Ponikve na Štajerskem, 87. pp., ujet 26. julija 1915.

— **Smrtna kosa.** Umrli je v št. Vidu pri Ptujju soproga trgovčeva gospa Berta Tombach, stara 34 let. — V Celovcu je umrla gospa M. Vraničar, soproga trgovca M. Vraničarja.

— **Iz Tržiča.** V nedeljo 1. julija zopet poleti tržiško delavstvo kakor vsako leto na božjo pot k sv. Valentinu na Ovišje. Spored: Odhod iz Tržiča zadnji čas ob 6. uri zjutraj. Pri oviškem mostu se zberemo skupaj ob en četrt na 9 ter odkorakamo v procesiji v cerkev. Sveto mašo bo daroval Tržičanom dobro znani č. g. profesor Jožef Kržišnik. Delavci, delavke, prihitite v obilnem številu!

— **49 let star** je promoviral te dni v Gradcu odvet. kandidat Gustav Lotsch iz Wildona.

— **Izmenjava vojnih ujetnikov.** Avstrijska vojna uprava je ruski, francoski in italijanski vladi predlagala, naj bi se splošno izmenjali vsi tisti vojni ujetniki, ki so do gotovega termina prišli v ujetništvo in so torej že več let — mesecev — v ujetništvu. Odgovora še ni. Zato so posamezne prošnje na c. kr. vojno ministrstvo popolnoma brez pomena.

Ljubljanske novice.

lj **Nova maša.** Jutri, dne 24. junija, bo daroval v cerkvi na Rakovniku svojo novo mašo salezijanski novomašnik č. g. Anton Logar. Slavnostni govor bo imel č. g. Al. Val. Kovačič. Na mnoga leta!

Na Rožniku bo jutri sv. maša ob 7., ne ob 8., kakor je naznanjeno v »Zlati dobi«.

lj **Prepoved potovanj v novomeško okolico** je zopet razveljavljena.

lj **Italijanski poročnik Lorenzi**, bivši lesotrzec v Ljubljani, je bil v boju z našimi četami težko ranjen ter se nahaja v neki italijanski bolnici.

lj **Umrli** je v deželni bolnici gospa Ana Mrak, roj. Bergant, soproga bivšega užitniškega paznika.

Premog. Zaloge premoga, ki jih je imela mestna občina, so popolnoma izčrpane; stranke naj se torej zaradi premoga ne zgražajo več na mestnem magistratu.

Cene v kopalšču Kozelj je magistratni gremij nekoliko zvišal in sicer za perilo in kopanje.

Uradnikom denarnih zavodov se naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. uri dopoldne v salonu restavracije »Mrak« na Rimski cesti občni zbor Društva jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, krajevna skupina Ljubljana.

lj **Prošnja.** Neka rezervna bolnica v Ljubljani vljudno prosi preč. župne urade, ako bi kdo za čas vojne posodil eno monštranco ali ciborij, in sicer proti pismeni obvezi, da se isto po vojni vrne nepoškodovano. Blagohotne ponudbe prosimo na upravo »Slovenca«.

Šolski izpiti gojencev »Glasbene Matice« koncem leta 1916/17 se vrše v dvorani Glasbene Matice v ponedeljek, torek in sredo, 25., 26. in 27. junija vsakokrat v času od pol 5. ure do 8. ure po sledečem redu: v ponedeljek izpiti gojencev učiteljev Vedrala in Pavčiča, v torek učitelje Hajekove in Chlumecke, v sredo Praprotnikove in Dolejševe. K tem izpitom društveni odbor stariše gojencev in njih namestnike ter člane in prijatelje društva vljudno vabi.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Albin Možina, posestnikov sin, 21 let. — Ivan Grilc, bivši tkalec, hiralec, 46 let. — Franciška Goli, hči delavčeva v tobačni tovarni, 2 leti in pol. — Terezija Strmšek, hiralka, 72 let. — Alojzija Samide, posestnikova hči, 33 let. — Josip Dolenc, občinski ubožec, 27 let.

lj **Opozarjamo** na inserat tvrdke Terzije Kranjc, naslednica J. Gorjanc na Sv. Petra cesti.

Bližnji vpoklici in nad 45 let stari črnovojniki.

Duvar, 22. Danes sta prišla češka poslanca Pik in Tomažek k domobranskemu ministru in ga prosila, naj se prihodnji vpoklici, ki so določeni na 28. t. m., odgode in nad 45 let stari črnovojniki ne vporabljajo v etapnem prostoru na fronti.

Minister Georgi je odgovoril, da gre pri prihodnjem vpoklicu za ljudi, ki so določeni za izmenjavo moštva, ki je na zvetvenem dopustu. Radi vporabe nad 45 let starih domobranskih minister ostaja pri svojih prejšnjih navedbah. Naznani naj se mu vsak slučaj, v katerem se starejši črnovojniki vporabljajo na fronti ali v etapnem prostoru, da takoj odpomore.

Po svetu.

— **Slovaško** je stopilo vsled državno-pravnega protesta čeških poslancev čez noč v ospredje političnih razmišljanj. Češko, nemško, madžarsko in inozemsko časopisje prinaša članke o slovaški deželi, katere kraje obsega, koliko prebivalcev šteje, koliko njih je Slovakov, Madžarov, Nemcev, kakšne so gospodarske, politične in šolske razmere itd. itd. Kdor se hoče o slovaški deželi dobro informirati, mu svetujemo izborni knjigi, ki je izšla malo pred svetovno vojsko v Brnu (v založništvu Pišovem, cena 8 K 50 vin). Imenuje se: »Narodnostni pomery v Uhrach«, spisal jo je Anglež Scotus Viator ter preložil na češki jezik J. Ulehla. Skoraj po celi vsebini je posvečena Slovakom ter nudi bralcu zemljepisne in statistične podatke, zgodovino od najstarejših časov po reformaciji, o reformaciji, o protireformaciji, o početku slovaške književnosti, o madžarizaciji, revoluciji leta 1848., o upravnih in volilnih razmerah, o sodnijskih krivicah, o zatiranju tiska, o zloglasnih madžarskih volitvah, o šolski statistiki, kako šole in cerkev pomadžarjajo itd. itd. Ni je druge knjige, ki bi nam tako verno in podrobno opisala Slovaško, kakor ta publikacija svetovnoznanega angleškega učenjaka Skota Viatorja. Prevod je poljuden in Slovincem lahkoumljiv.

Od veselja — umrla. Dne 16. m. m. je prišel v Novo Pako — kakor poročajo češki listi — urar Tulaček domov na dopust popolnoma nepričakovan. Njegov nenadni prihod je njegovo osemletno hčerko razve-

selil in vzradostil tako da ko je pritekla očetu naproti, se mu je zgrudila onemogla k nogam. Zdravnik je konstatiral srčno kap.

Gospodarske beležke.

+ **Rekviriranje živine.** Na predlog poslanca Roškarja je izvolil Jugoslovanski klub poseben odbor, čigar naloga je, z vso odločnostjo zavzeti se za kmetijske interese pri rekviziciji živine. V odbor so se soglasno izvolili poslanci Brenčič, Laginja, Roškar, Sesardič in Susteršič. Ta odbor je izvolil svojim predsednikom poslanca dr. Susteršiča in bo svoje delovanje takoj začel, ko bo ustanovljena nova vlada.

Prepoved krmljenja z zelenim žitom. Z ministrsko odredbo z dne 19. maja 1915 je bila izdana prepoved krmljenja z zelenim žitom in c. kr. urad za ljudsko prehrano jo sedaj vnovič kliče vsem prizadežim v spomin. V navadnih razmerah je krmljenje z zelenim žitom samo ponekod in samo v nekaterih deželah v navadi, vendar pa se je ponovno opozorilo na obstoječo prepoved takoga krmljenja že iz previdnosti potrebno in koristno. Prepoved pa ne velja za takozvano mešanico, obstoječo iz žita, graha, grašice in drugega, ki se seje nalašč za živalsko poklajo. Dovoljenje za krmljenje z zelenim žitom se sme izdajati samo s posebnega oziroma vrednih, izrednih in sicer samo posameznih slučajih, pri čemer se je treba ozirati na posebne ondote gospodarske razmere, zlasti na okoliščino, če bo dotično žito moglo dozoreti, ali ne. Razen v navedbi imenoma navedenih slučajev bi utegnili priti tu v poštev, da je žito prečisto in vsled tega dozoretev zrna nemogoča.

Uporaba povodnega oreha kot živila. V bajerjih in drugih stoječih vodah raste plavajoča rastlina s trivoglatim nazobčanim listjem, povodni oreh. Užiten sad, ki se napravi pod vodnim površjem, je trioglat z rjavo lupino, ki vsebuje belo jedro. Povodni oreh ima veliko škroba, vsled česar ga v krajih, kjer ga je veliko, zmeljejo v moko, iz katere se da opечи okusen kruh. Tej koristni rastlini bi bilo posvečati večjo pozornost kot nadomestilo za moko, zlasti bi bilo opuščati trganje cvetja, ki ga potem kupuje občinstvo na trgu.

Bolgarski gospodarski dnevnik. V Sofiji izhajajoči bolgarski list »Bulgarische Handelszeitung« je postal dnevnik in izhaja v povečani obliki v nemškem in bolgarskem jeziku. Dnevnik propagira gospodarske interese Bolgarije, Madžarske in Avstrije.

Primorske novice.

Po eksploziji ročne granate so bile pretekli teden ranjene tri mlada dekleta iz Zabrd, obč. Bate na Goriškem, ki so ostale doma tik za fronto, da bi obdelovale polje, to so: sestre Leopoldina in Marija Jevšček, stari po 23 in 20 let, ter 24 let stara Justina Humar. Ko so spale skupaj v hiši v Zabrdi št. 35, je ob 2. uri ponoči strašna eksplozija raztreščila vrata, da so sipali drobci po spečih. Sodi se, da je neki neznan hudobnež neopažen navezal granato z žico na vrata ter jo pozno v noč sprožil. Preiskavo je uvedla takoj vojaška oblast.

Patrone je zažagal na polju neki fantič iz Verhovca, obč. Kal na Goriškem. Ko je prišel mimo Jožef Humar, 9 let stari posestnikov sin, ter se ustavil, da bi videl, kako bodo eksplozirale, mu je odletel drobec v desno oko ter mu ga težko poškodoval.

Umrli je dne 21. t. m. v deželni bolnici 7 let stara hči brivskega mojstra Edvarda iz Pulja, stanujoča v Spodnji Šiški, kjer je bivala kot begunka z materjo.

Policijska ura v Trstu. Od 1. julija do 31. avgusta t. l. bodo smeli biti javni lokali v Trstu odprti do 11. ure (sedaj do 10. ure), v okolici pa do 9. ure (sedaj do 8.).

Ivan Grahenauer: Kratka zgodovina slovenskega slovstva. 1917. I. del te zgodovine obsega na 160 straneh dobo od začetka do marčne revolucije. Pisatelj, znan strokovnjak, je razdelil vsebino prav zanimivo pisane knjige tako-le: Predkrščanska doba, krščanski srednji vek, doba luteranstva, doba katoliškega preporeda, prosvetljenska doba, doba romantike. Knjigo prav toplo priporočamo slovenski inteligenci. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane nevezana 3 K 40 vin.

Msgr. Wolf.

(Konec.)

Za malo semenišče si je msgr. Wolf stekel nevenljivih zaslug: saj je deloval, zbiral, kopčil za semenišče že leta in leta, preden je bilo kupljeno zemljišče, na katerem danes svoji največjastneje poslopje goriškega mesta. Zvesto in neutrudljivo je ves čas, ko se je z velikimi žrtvami zidalo poslopje, namenjeno vzgoji goriške mladine, monsieur Wolf stal na strani prevz. knezu-nadškofu dr. Sedeju; zato mu je arhitekt P. Anselm Werner na stopnišču

krasne palače po pravici in zasluženju postavil doprni kip, le nekoliko podobnejši naj bi mu bil.

Poleg deskega semenišča je msgr. Wolf skrbno opravil premoženje sirotišča »Orfanotrofio Contavalle«, ki si je pod njegovim vodstvom zelo opomoglo, razširilo in olepšalo. Posebnih zaslug pa si je stekel za gorisko škofijo kot kurator zastavljalnice »Monte di Pietà«. Na čelu »Monta« stoji namreč kuratorij: nadškof, stolni župnik in župnik sv. Ignacija; 22 let je bil msgr. Wolf ud kuratorija in po njegovem prizadevanju se je leta 1887. zastavljalnica razširila v hranilnico; tako da je »Monte« v kratkem času postal središče in opora drugih denarnih zavodov in zlasti posojilnic ter zadrug na Goriskem. V tem je tista velika zasluga pokojnikova; njemu gre vsaj posredno zahvala, da se je socialno gibanje na Goriskem omogočilo, prišlo do življenja in razcvita. Iz istega vzroka pa ga moramo prištevati tudi k največjim dobrotnikom goriske škofije; ves čisti dobiček (50—80 tisoč kron) je kuratorij razdelil vsako leto med revne sloje po mestih in posameznih župnijah in dal v karitativne namene. Podjeten je bil vedno; pa tudi železno dosleden; če se je oprijel kake stvari, je ni dal iz rok, dokler ni bila namera dosežena; tako n. pr. pri društvu sv. Jožefa (St. Josefsverein). Pod njegovim predstvom se je pri tem društvu in njegovi sanatorijih marsikaj korenito izpremenilo in izboljšalo; zlasti se je zadnja leta resno bavil z načrtom, da bi na zaderski morski obali sezidal (poleg Gorice, Merana in Ike) nov dom za bolne in rekonvalescentne duhovnike-člane. Preteklo zimo je v najhujšem mrazu po takih opravkih šel v Iko, vrnil se je v Ljubljano premražen in od tistega časa dalje je vidno hiral. — Pokojnik ni bil govornik po poklicu, tudi ni rad mnogo govoril; če se je pa v njegovem stanovanju na »Montu« sešla primerna družba, se mu je razvezal jezik in je tako živahno in zanimivo pripovedoval, da ga je bilo veselo poslušati. Vedel je povedati mnogo iz svojega življenja, pa tudi potrebe sedanjosti je zasledoval svežega duha in jih vedno vsestransko podpiral; dober namen in dobra stvar, bodisi narodna, bodisi cerkvena, ni pri njem nikoli našla gluhih ušes in zaprtih rok. Dasi ponižen, dobrohoten in pravičen do vseh, je bil zaveden in odločen Slovencec, ki ga je bolela vsaka krivica, storjena njegovemu narodu.

Pokojni msgr. Wolf spominja vsaj do zdevno na Valentina Staniča, ne le v tem, da sta bila oba kanonika - školastika, oba velika ljubitelja mladine, pospeševalca kmetijstva, ampak tudi v tem, da sta bila oba velika prijatelja narave in prava turista. Gospodu z Roba sta bila Črna prst in Porezen od daljne mladosti najbližja znanca, Triglav mnogokrat obiskan (po-hojen) prijatelj (— 75 let je imel pokojnik, ko je bil zadnjikrat v Aljaževem stolpu); znane pa so mu bile tudi mnoge koroške in tirolske gore in še pred dvema leti se je kot 80letni starček v Rogoški Slatini povzpел na Donačko goro. Na Goriskem ni bilo ne gore, ne holma, ki bi ga pokojnik ne bil posečil, ker je nad vse ljubil to lepo deželo. Na potovanju po tujih krajih so se mu misli vedno vračale v domačo deželo, ki človeku nudi, dasi majhna, vso različno prirodno lepoto; razumljivo je tedaj, da, kakor mnogi trdijo, je njegova begunstvo in zavest, da je doživel del Goriske za dolgo časa opustošen, po eni strani, po drugi strani pa bojazen glede nje in njenih prebivalcev bodočnosti tako hudo potrla, da je zadnje čase govoril le še o vrnitvi: v Gorici bi rad umrl, tam naj se ga stanu primerno pokopje v grobnico »Pio forreguo«; če umrje pa begunske smrti, naj se mu postavi na grob mal lesen križ brez napisa, kakor se spodobi izgnanim in pozabljenim. — Gorški kanoniki imajo pravico do mitre. Ob dnevih, ko prisostvujejo pontifikalni nadškofovi maši (menda trikrat v letu), ta izvenrednost nudi lep prizor. Lepo je gledati častitljive gospode z mitro na glavi pri Gloria in Credo, ampak še bolj zanimivo je bilo opazovati našega dobrega monsignora, ki se ni nič kaj dobro počutil pod škofovsko kapo in ni vedel, kako bi skril svojo iz resnične ponižnosti in skromnosti izhajajočo zadrego. Kar oddahnil se je vselej po takih slovesnostih prišedši v zakristijo, in vselej je bil vesel, da je maša končana, češ, to pa ni zame.

Goriška škofija bo po vojski bolj kakor druge, ki niso sedaj tako hudo prizadete, potrebovala delavcev, podobnih pokojnemu msgr. Wolfu; ohranimo mu za enkrat časten spomin v svojih srcih, ko napoči dan miru, postavimo mu viden spomenik s tem, da ga bomo posnemali v njegovem delovanju.

Za sive lase se priporoča poraba »Framydola«, ki da trajno temno barvo tudi plavim ali sploh svetlim lasem. Preizkuseno učinkovito sredstvo. Steklenica se dobi za K 270 v drožeriji Jana Grollich v Brnu št. 643 Moravska. Ondi se dobi tudi »Rydyol« — rožnata voda proti bledici na obrazu. Steklenica 2 K 55, po povzetju 55 vin. več.

Pri mladih materah in oddiha potrebnih povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica, brez vsakih neprijetnih občutkov, že v kratkem času zanesljivo izčiščenje črev, kar ima za posledico izbornu prebavo, večjo slast do jedi in pomnoženo odporno silo.

Pri želodčnih bolečinah in bolečinah v trebuhu izbornu učinkuje nekaj kapijic Fellerjevega bol lajšajočega rastlinskega fluida zn. »Elza-fluid«, ki se jih kane na sladkor. To odlično domače zdravilo, ki v mnogih slučajih dobro služi, naj bi bilo vedno pri roki, kar je jako lahko, ker stane 12 steklenic poštne prosto samo 7 K 32 vin. Pri zaprtju, lenivosti čreves in prebavnih težavah zavijajte Fellerjeve la-godno odvajajoče, želodec krepujoče rabarbarske kroglice zn. »Elza-kroglice«. Ze skozi 20 let so znane kot neškodljivo in nedražee odvajilo, katero tudi ženske in otroci radi zavijajo. 6 škatlic stane poštne prosto 5 K 57 vin, 12 škatlic poštne prosto 10 K 07 vin. Oboje domačih zdravil, »Elza-fluid« in »Elza-kroglice« se naroča pristno le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatr 134 (Hrvatska). Zahvalnih pisem je že 100.000. Jako priljubljeni so tudi drugi Fellerjevi izdelki, na katere naj bodo opozorjeni cenj. bralci: Fellerjev mentolov črtnik zn. »Elza« zoper migreno karton 1 krona, Fellerja zanesljivo učinkujoča sredstva zoper kurja očesa: »turistovski obliž Elza« v kartonih po 1 in 2 K in »turistovska tinktura« stekl. 1 K. Za zavoj in poštino 2 K 30 vin. več. (fa)

Krapina zdravi **trganje revmo ischias**
850
Pojasnila in prospekti zastoj.

Želim se seznaniti z gosp. — **posesnico** na deželi, iz izobražene hiše in domače vzgoje, za miren, zasiguran zakon. — Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo pod št. 1539.

Vila na Bledu
s 6 popolnoma opremljenimi sobami, kuhinjo in stranskimi prostori, obdelanim zelenjadnim vrtom in porabo gozda se odda v najem. event. prod. Nasl. pove uprava »Slovenca« pod št. 1516.

Naprodaj je 8 do 10 let stara **kobila**
za ceno 1000 kron. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1541 (ako znamka za odgovor).

Framydol je sredstvo za pomla-
jenje las, ki rdeče, svetle
in sive lase in brade za trajno temno pobar-
va. 1 steklenica s poštino vred K 270.
Rydyol je rožnata voda, ki živo po-
rdeči blede lica. Učinek je ču-
dovit. 1 steklenica s poštino
vred K 245. Povzette
55 vinarjev več. Naslov za naročila:
JAN GROLICH, drožerija pri angelu,
Brno 643, Morava. 255

Kupim salonsko opravo
obstoječo iz kredence, pisalne mize,
divan s foteli itd tudi posamezno, vse
dobro ohranjeno. Ponudbe pismene:
Mikec, Prečna ulica 8.

Naprodaj je 2 leti star **konj - poni**
rujave barve v Vižmarjih št. 22.

Krepar, šole prosti deček s čedno pisavo
se sprejme za

valenca

pri krojaškem mojstru in trgovcu Aloj. Rieko
v Donawitzu pri Ljubnem, Gor. Stajer. Prednost
imajo taki, ki so radi v poklica mojstra mo-
rali prekiniti učno dobo.

Hiša

z vrtom v Ljubljani, na prometni cesti,
urejena za več trgovin, se pod ugodnimi
pogoji takoj prod. Pojasnila pri upravi
lista pod 1529. — (Znamka za odgovor.)

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških dol., rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja
Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštne orosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

Častitim damam in cenjenim odjemalcem se
najtopleje priporoča v izdelovanje najfinejših

steznikov

vseh vrst ter vseh v to stroko spadajočih del.
Sprejemajo se stezniki tudi v pranje in vsa po-
pravila.

Terezija Kranjc

I. Gorjanc naslednica - Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.

Vnanja naročila
bom
točno izvrševala.

1536

Prodaja posode od 25. junija do 7. julija

Prodaja se Karlovarski porcelan Na številni obisk vabi
ter posoda za mleko iz pločevine. **Ivan Kus.**

Mestna hranilnica v Radovljici Kmetiska hranilnica in posojilnica v Radovljici Posojilnica v Radovljici

dovoljujejo si tem potom naznaniti, da bodo pričeni s
dnem 1. julija 1917 zjutraj za stranke uradovale

od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne
razun v nedeljah in praznikih

ter prosijo, da blagovoli p. t. občinstvo vzeti to na znanje

Ravnateljstvo **Ravnateljstvo** **Ravnateljstvo**
Mestne hranilnice v Radovljici Kmetiske hranilnice in poso-
jilnice v Radovljici Posojilnice v Radovljici

Vojno zavarovanje

VI. vojno posojilo

Sprejme zavarovalnica „ANKER“

do 15. julija 1917

To prilliko naj vsak uporabi in se odzove svoji dolžnosti ter podpiše.

Glavno zastopstvo za Kranjsko.
Ljubljana, Prisojna ulica 1.

Kaj delajo trapisti,
o tem lahko izveš v mlačni novi knjižnici:
»Brat Gabriel Giraud in njegova ustanova v Rajhenburgu«
Dobiva se pri oo. trapistih v Rajhenburgu, v Katoliški bukvarni v Ljubljani, pri J. Krajec nasl. in Urban Horvat v Novem mestu in po vseh drugih knjižarnah. Broširana knjiga velja K 2-50 in v platno vezana K 3-50, po pošti pa pri obeh po 20 vin. več. Te ne samo vsakozni zanimive in s primernimi podobami okrašene, ampak ravnotako podučne in zabavne knjižnice bi ne smelo manjkati v nobeni šolarski in društveni knjižnici. Sezite tedaj po tej nenavadni knjižnici vsi Slovenci, vse šolske, farne in izobraževalne knjižnice ter knjižnice Marijinih družb itd.

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam
slamnate čevlje (šolne)
in slamnate podplate za v čevlje
katere sem začel izdelovati, tako da ustrežem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsak poskusi!
FRANC CERAR, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 107

Prodaja posestva.
Dve kmečki hišici s gospodarskim poslopji, v selo lepi legi, blizu mesta na Gorenjskem in v bližini železniške postaje, pripravi tudi za izvrševanje obrti ali trgovine, se prostovoljno prodasti s pripadajočimi gozdnimi in travniškimi parcelami ali brez njih.
Naslov prodajalca pove uprava Slovenca pod št. 1528, ako je priložena znamka za odgovor.

Učenka
pridna, s dobro šolsko izobrazbo, se sprejme brez oskrbe s ugodnimi pogoji v modno trgovino v Ljubljani. Ponudbe naj se pošljejo najkasneje do 1. julija pod šifro »Ljubljana 1486« na upravnništvo tega lista.

Prodajam: 2 konja, 1 koleselj, 1 mesarski voz
Kupujem hrastove, bukovne in borove prage (švelerje)
Franc Drobnič, Laški trg, Sp. Štaj.

Jožef Jug pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Kupim dobro ohranjen amateur
fotografični aparat.
Naslov se izve pri upravi tega lista pod št. 1450.

500K
Ria-Balsam. Cena ločku s jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznanic. Kemény, Kaschau (Kassa) L, poštini predal 12/306 Ogrsko. 1042

Lepo stanovanje
s kuhinjo, 3 sobami in 2 verandama, popolnoma meblirano, v Zg. Gameljnih pod Šmarno goro, tik ob vodi, za kopeli primerni, v zdravi legi, blizu gozdov se odda takoj čez poletje ali stalno. Interesente naj se obrnejo na posestnico Aloj. Blaznik v Zg. Gameljnih 18 pri Ljubljani. 1510 (3)

G. F. Jurásek vplaševalec glasovirjev in irgovce glasbil
Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.
Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna zamena in desetletno jamstvo. Špeciální zavod za vplaševanje ter popravila vseh glasbil. Vplaševalec v »Glasbeni matice« ter v vseh slovenskih zavodih.

Sprejme se takoj boljše moč kod
DELOVODJA
čevljarske delavnice. Lahko je tudi begunec ali invalid, Istotam se sprejme tudi vajenec. Naslov se pošlje v upravi lista pod št. 1522 (ako znamka za odgovor.) (2)

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flech-a izvir. »rujavo mazilo«. Mali lonček K 1-00, veliki K 3-— porcija za rodbino K 9-—. Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lekarna pri vrtu** »Lena«, Ljubljana, Marija tr. 1520

Konjak
iz vin lastnega pridelka čistilno, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepiča za ohranitev življenja. Razpošilja 12 let starega 4 pol-literske steklenice franco po pošti za 40 kron, mladega triletnega, čudovito učinkujega kot bol-lajsa-joče vrbalno sredstvo pri trganju v udih, 4 pol-literske steklenice za 32 kron; vino od 56 litrov višje, riziing in radeči burgundec liter po 3 K 60 v.

Benedikt Hertl, graščak, grad Golíč, Konjice, Štajer.

Pismonoša se išče za pri c. kr. poštne in brzojavne uradu Loški potok na Dolenjskem. Nastopi se s 1. sept. 1917. Zahteva se starost čez 16 let ter pridnost in vestnost v službi. Služba traja ob delavnikih od pol enajstih do pol sedmih, ob nedeljah pa od pol enajstih do pol ene. Plača mesečno 50 K, nekoliko je tudi postranskih dohodkov. Ko se izvrši služabniška skušnja čez dve leti, se plača zviša in služba postane definitivna. — Prosilci naj se ustmeno ali pisмено s dokazi zanesljivosti takoj zglašijo. Domačini in invalidi imajo prednost. Sprejme se tudi ženska, če ni moškega prosilca. 1507

Kostanjev les
od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih
kupi po najvišji ceni trdka
J. Pogačnik, 2407
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Vsakovrstne 108
slamnike
priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročitev. Cene primerno nizke, postrežba, kakor je v takem času najbolje mogoča. **FR. CERAR,** tov. slamnikov v Stobu, pošta in žel. post. Domžale pri Lj.

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji
DAVORIN ROVŠEK
prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Prodaja
Cikorijo, Milo za pranje, **Slivovko in Tropinovec.** 755
Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt-nem povzetju trdka
A. Kušlan
Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Henrik Weisz (Kom. Bars) Ustan. 1910. dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogote postreči. Par dam-skih čevljev K 35.—, zakon. protokol K 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Beli moderni platneni čevlji za dame v vsaki velikosti. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, naj-nizje cene. 1 skatija kreme za čevlje K 1.—

Nikakega zobobola
več, nobenih noči brez spanja. »Fides« lajša bol pri vseh zobeh kakor tudi pri najtežjih revmat. zobnih bolečinah, kjer so odrekla vsa sredstva. Pri neuspehu denar nazaj! Cena K 2-— 3 tube K 5-—, 6 tub K 8-— — Nikake zobne praline več. Snelno bele zobe dosežete s XIRIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2. Štekl. K 5. **KEMENY,** Kaschau I. pošt. pr. 12-Z-43 Ogrsko.

Vila bolj majhna, v neposredni bližini Ljubljane
se kupi.
Ponudbe pod »Vila MIRA« je nasloviti na upravnništvo tega lista. 1528

Kmetovalci!
Za **gnojenje v jeseni**
naročite takoj 40% kalijevo sol! Cena K 22-80 za 100 kg iz postaje Zalec. Z naročilom treba vpslati vreče! Razpošilja se po povzetju naj-mani 100 kg.
Vinko Vabič, veletržec, Zalec, Južno Štajersko.
Za odstotke garancija! Postrežba solidna!

Štambilije 93
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe gravor in izdelovatelj kavčuk-štambiljev
Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

hiša s hlevom
novozidana, ter 2 njivi in travniki okrog njiv. Poleg hiše je lep sadni vrt. Pravico prodaje ima g. **Anton Kržišnik,** gostilničar, istotam, kjer se dobe natančnejša pojasnila.

ÜBER DER GEROBERNSTEIN SALBE
Srbečico, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaje, kožno bolezn, stare rane odpravi hitro in sigurno
jantarsko mazilo.
Ne amaze in ne diši. Mali lonček 5 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spada 100 g jantarske mase 4 K. — Izdelek
Gerő Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.

Kostanjeve in bukovne hlode
kupi vsako množino franko vagon
Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.
Vpoštevajo se le pisnene ponudbe z navedbo cen. 136

Jaz Ana Csillag
s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blek in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.
Lonček po 6, 10 in 15 kron.
Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s pošt-nim povzetjem ali denar naprej iz tvornice, kamor je naslavljati vsa naročila
Ana Csillag, Dunaj, I, Kohlmarkt 11.

Jetični
blodični škrofulozni slabokrvni bolni na prsih bolni na pljučih nadušljivi
Konečno se je našlo sredstvo, ki prinaša ravno navedenim bolnikom dolgoželeno polajšanje in ozdravljenje:
Lekarna Vértess Apnozežezni sirup.
To sredstvo se je izkazalo siljajno pri stotisoč bolnikih in ga tedaj priporočajo in porabljajo najodličnejši profesorji in zdravniki kot najvažnejše sredstvo pri gorenjih boleznih, kakor tudi pri oslovskem kašlju, angleški bolezni (rhabitis), bljuvanju krvi, anemiji, ženskih boleznih ter pri slabosti in utrujenosti vsake vrste. Radi svojega prijetnega okusa in duha ga radi zavijajo največji razvajenci, celo otroci.
Vojaki, ki se utrujeni in oslabilen vračajo z bojišča, ga radi jemljejo z veliko koristjo za utr-ditev in okrepitev organizma, ki je oslabil po vojnih naporih.
1 steklenica K 6-— franko; 4 steklenice, navadno zadostujejo za eno zdravljenje, če se pošlje denar naprej, K 17-— franko; pri L. Vértess, Adler-Apotheke, Lugos 402.

Paramente
cerkveno orodje, celotne cerkvene oprave itd.
dobavlja najcenejše
JOSIP VEND, specialna trgovina, Gabl ob Orlicih, Češko.
100 ducatov nogavic, moških, 300 parov pravih usnatih čevljev za gospode in dame, 600 parov pravih usnatih čevljev za dame, poletnih, 200 ženskih in 200 moških oblek.
Proda se na debelo!
Cene ugodne! Pojasnila daje:
Maks Ličen, novomesto 73

MATTONIS
JEDINSTVEN V SVOJOJ ANALITIČNOJ KAKVOČI
NAJBOLEJ SOVARN NAJŠIRŠE POROČNO PICB
GLASSHÜBLER
ČISTI PRIRODNI ALKALIZNI
KISELI IZVOR
Zaloge v Ljubljani:
A. Šarabon in Julius Elbert.

8 vinarjev
(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se Vam dopošlje — na zahtevo brezplačno. —
Prva tovarna ur **JAN KONRAD,** c. in kr. dvor. založnik Brnx št. 1552 (Češko.)
Nikel ali jeklene ure na sidro K 4-—, 7-—, 8-—, Vojno-spominke nikelni ali jeklene ure K 11-—, K 2-—; armadne radij. ure in nikijske ali jekls K 12-—. Masivne srebrne klopičt remont. ure s sidrom K 19-— K 20-—. Budlike, stenske in ure na stojalo v veliki izbiri po nizkih cenah. Sletno pismeno jamstvo. Pošilja po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4¹/₄%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1916 okroglo 26 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Zahtevajte slovenski cenik!

Marlov: Jos. Petelinc, Ljubljana.

Priporoča se trdka

JOS. PETELINC

tovarniška zaloga čvalnih strojev.

Stroji v raznih oprelih in sistemih, priproste kakor tudi luks-opreme vedno v zalogi. Pouk v umetnem vezenju brezplačen!

Ljubljana,

blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi tretja hiša.

10 letna garancija!

1894

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluze za dame

Mestni trg št. 10.

1894

Slovenska trgovska šola v Ljubljani.

Kongresni trg šte. 2.

S pravico javnosti vsled odloka c. kr. ministrstva za bogocastje in nauk z dne 20. avg. 1911, št. 28. 837.

NAZNANILO.

Vpisovanje za šolsko leto 1917/18 se vrši

28. in 29. junija od 10. do 12. ure dopoldne

Na deški trgovski šoli se sprejemajo:

v pripravljalni razred učenci, ki so dopolnili 13. leto starosti ali pa ga bodo še tekom solarnega leta dopolnili,

v I. letnik učenci, ki so a) dopolnili 14. leto starosti ali ga bodo še tekom solarnega leta dopolnili in so b) z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje šole ali pa popolno meščansko šolo ali c) uspešno prestali posebno sprejemno izkušnjo.

Na dekliški trgovski šoli se sprejemajo:

1. prvi letnik učenke, ki so a) dopolnile 14. leto starosti ali ga bodo dopolnile še tekom solarnega leta in so b) dovršile meščansko šolo ali pa 8. razred ljudske šole.

Vstopnina je K 5.—, prispevek k učilom K 10.—.

K vpisovanju je prinesiti krsni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vpisuje se tudi lahko pismenim potom.

V Ljubljani, dne 16. junija 1917.

Ravnateljstvo.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL SINOVI

Ljubljana

Resljeva cesta 1.

Marijin trg 1.

priporoča vse vrste oljnatih, suhih in fasadnih barv, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, mast za usnje, kolo-maza, čopičev, steklarskega kleja in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Seznami na razpolago.

MILLO

dobivate
v specialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in drobno!

Modni salon.

V zalogi
novi žalni klobuki.

Cenjenim damam priporočam svojo zalogo

najnovejših slamnikov.

Odprijo tudi v opoldanskih urah.
Cene priznane nizke.

Rozi Fabčič

Rimska cesta št. 6

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

SELENBURGOVA ULICA ST. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

FINANCIRA VOJAŠKE DOBAVE IN APROVIZACIJSKE KUPČIJE.

DAJE PREDUJME NA BLAGO. :: ESKOMPTIRA MENICE, FAKTURE IN TERJATVE.

POSPEŠUJE TRGOVINO, INDUSTRIJO TER UVOZ IN IZVOZ

VLOGE NA KNJIŽICE OBRESTUJE PO 4% :: VLOGE NA TEKOČI RAČUN PO DOGOVORU.